

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2005

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	3
2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ	3
2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	13
2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	27
2.4 ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	29
2.5 ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	34
2.6 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	37
2.7 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2005 ΚΑΙ 2006.....	41
ΠΛΑΙΣΙΑ 1. Σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία κυπριακής λίρας	10
2. Συνθήκες ρευστότητας και πράξεις νομισματικής πολιτικής	22
3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	43

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διεθνής οικονομική μεγέθυνση συνεχίζεται με ικανοποιητικούς ρυθμούς για το φετινό χρόνο. Κινητήρια δύναμη είναι η συνεχιζόμενη ανάπτυξη στις ΗΠΑ, που βασίζεται στην ιδιωτική κατανάλωση, και στην Ασία, που βασίζεται στις εξαγωγές. Παρόλον ότι η τιμή του πετρελαίου υποχώρησε από τα επίπεδα του Σεπτεμβρίου, οι πληθωριστικές πιέσεις στη ζώνη του ευρώ εκτιμάται ότι έχουν αυξηθεί. Συνεπώς, οι πρώτες φωνές για αύξηση των επιτοκίων έχουν αρχίσει να ακούονται δια στόματος ανώτερων αξιωματούχων στους κόλπους της ΕΚΤ. Αναλυτές εκτιμούν ότι στην Ιαπωνία έχει αρχίσει να εδραιώνεται η ανάκαμψη, όπως επιβεβαιώνεται από διάφορους δείκτες, και αναμένεται ότι η περίοδος της χαλαρής νομισματικής πολιτικής (με τα μηδαινά επιτόκια) στη χώρα θα ολοκληρωθεί περί τα μέσα του ερχόμενου έτους. Οι χρηματιστηριακοί δείκτες στις ΗΠΑ και την Ευρώπη κατέγραψαν πτώση τον Οκτώβριο, ενώ στην ιαπωνική χρηματιστηριακή αγορά παρατηρήθηκαν μικρές διακυμάνσεις.

Στο εγχώριο μέτωπο, ο πληθωρισμός έφτασε το 3,07% τον Οκτώβριο του 2005, σε σύγκριση με 2,93% τον προηγούμενο μήνα και 2,54% τον αντίστοιχο μήνα του 2004. Συνολικά, κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2005, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,59%, σε σύγκριση με 2,02% την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η επιτάχυνση αυτή αντικατοπτρίζει την αυξητική πορεία των τιμών των πετρελαιοειδών.

Στο νομισματικό τομέα, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης των πιστώσεων από τις εγχώριες τράπεζες ανήλθε τον Οκτώβριο στο 5,2%, μειωμένος σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα

του 2004 που ήταν 6,2%. Ειδικότερα, ο δανεισμός σε ξένο νόμισμα συνεχίζει να διατηρείται σε ψηλά επίπεδα, γεγονός που μερικώς αντικατοπτρίζεται στις αυξημένες εισροές συναλλάγματος. Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του M2 ήταν 9,3%, σε σύγκριση με 7,4% τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Παράλληλα, τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο συνέχισε να επικρατεί μεγάλη πλεονάζουσα τραπεζική ρευστότητα στην αγορά χρήματος.

Ως προς τις εξωτερικές συναλλαγές, οι τουρίστες που επισκέφθηκαν την Κύπρο αυξήθηκαν κατά 6,2%, τους πρώτους δέκα μήνες του 2005 σε σύγκριση με αύξηση 2,9% που καταγράφηκε την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Οι εισπράξεις από τον τουρισμό κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 2,2% κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2005 σε σύγκριση με μείωση 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία των πρώτων εννέα μηνών του 2005, οι συνολικές εισαγωγές παρουσίασαν επιβράδυνση, καθώς αυξήθηκαν κατά 7,7% σε σύγκριση με αύξηση 12,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Η σημαντική αυτή επιβράδυνση οφείλεται στη μείωση στις εισαγωγές αυτοκινήτων, καθώς επίσης στη μείωση των εισαγωγών ενδιάμεσων αγαθών και πρώτων υλών. Οι συνολικές εξαγωγές παρουσίασαν έντονη ανάκαμψη της τάξης του 23,5% τους πρώτους εννέα μήνες του 2005 σε σχέση με αύξηση της τάξης του 6,2% που παρατηρήθηκε την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η σημαντική αύξηση στις εξαγωγές οφείλεται κυρίως στη μεγάλη αύξηση των επανεξαγωγών.

Ας σημειωθεί όμως ότι η προαναφερθείσα αύξηση στις εξαγωγές παρά την επιβράδυνση των εισαγωγών, δεν ήταν αρκετή για να προκαλέσει βελτίωση στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου, λόγω του ότι οι εξαγωγές, σε απόλυτους ρυθμούς είναι πολύ μικρότερες από τις εισαγωγές. Ως αποτέλεσμα, το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε στα £1.583,9 εκατ. κατά την υπό εξέταση περίοδο έναντι £1.528,2 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Σε σχέση με την ιδιωτική κατανάλωση, ο δείκτης κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου αυξήθηκε κατά 4,50% την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου του 2005 σε σύγκριση με αύξηση 3,69% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Στην αγορά εργασίας, η ανεργία κυμάνθηκε, ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, στο 3,7% το πρώτο δεκάμηνο του 2005, σε σύγκριση με 3,5% την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Στους

δευτερογενείς τομείς της οικονομίας σημειώνονται εν γένει θετικές εξελίξεις, παρά την πτώση που παρουσίασε η μεταποίηση το πρώτο οκτάμηνο του 2005. Η πορεία του τομέα των κατασκευών συνέχισε να είναι ανοδική, με κάποια όμως σημάδια κόπωσης. Ενδεικτική τούτου είναι η σημαντικά μικρότερη, σε σύγκριση με πέρυσι, αύξηση που παρουσίασαν οι πωλήσεις τσιμέντου μέχρι και τον Οκτώβριο 2005.

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά δημοσιονομικά στοιχεία που αφορούν την Κεντρική Κυβέρνηση και τα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως ανακοινώθηκαν πρόσφατα από το Υπουργείο Οικονομικών, καταγράφεται δημοσιονομικό πλεόνασμα £19,5 εκατ. ή ποσοστό 0,3% του Α.Εγχ.Π., την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου, 2005, σε σύγκριση με έλλειμμα £167,1 εκατ., ή ποσοστό 2,3% του Α.Εγχ.Π. την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

2.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ

Διεθνείς οικονομικές εξελίξεις

Στις **ΗΠΑ** το Α.Εγχ.Π. τρίτου τριμήνου αυξήθηκε κατά 3,6% σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους, κυρίως λόγω αυξημένων κυβερνητικών δαπανών και επενδύσεων. Στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι οι τυφώνες Κατρίνα και Ρίτα δεν επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό την αμερικανική οικονομία. Η ανεργία τον Οκτώβριο βρισκόταν στο 5,0%, σε σύγκριση με 5,5% τον αντίστοιχο μήνα του 2004. Ο πληθωρισμός υποχώρησε από τα επίπεδα του Σεπτεμβρίου που είχε φτάσει το 4,7% λόγω της ανόδου της τιμής των πετρελαιοειδών, στο 4,3% τον Οκτώβριο από την επακόλουθη πτώση στην τιμή του πετρελαίου. Παρόλα αυτά, στην πρόσφατη συνεδρία της αρμόδιας επιτροπής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ αποφασίστηκε η δωδέκατη αύξηση του βασικού επιτοκίου, το οποίο ανήλθε στο 4,00%.

Η **ζώνη του ευρώ** άρχισε να επιδεικνύει σημάδια ανάκαμψης. Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του Α.Εγχ.Π. το τρίτο τρίμηνο ήταν 1,5% ψηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2004. Η Γερμανία, η Ισπανία και η Γαλλία κατέγραψαν τους μεγαλύτερους ρυθμούς μεγέθυνσης ενώ η Ιταλία και η Ολλανδία παρουσίασαν περιορισμένη μεγέθυνση κατά την εν λόγω περίοδο. Η οικονομική μεγέθυνση στη ζώνη του ευρώ οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στις εξαγωγές. Αναλυτές εκτιμούν ότι για διατήρηση της οικονομικής ανάκαμψης θα πρέπει να υπάρξει άνοδος και στις καταναλωτικές δαπάνες. Ήδη έρευνες για τη βιομηχανική και καταναλωτική εμπιστοσύνη άρχισαν να δείχνουν θετικά αποτελέσματα. Ταυτόχρονα, οι πληθωριστικές πιέσεις έχουν γίνει πιο έντονες,

με το δείκτη τιμών καταναλωτή να καταγράφει άνοδο 2,5% τον Οκτώβριο 2005, σε σύγκριση με 2,4% τον Οκτώβριο 2004. Οι προσδοκίες της αγοράς, επίσης, φαίνεται ότι δείχνουν προς πληθωριστικές τάσεις στο μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ, Jean-Claude Trichet, δήλωσε ότι το Διοικητικό Συμβούλιο είναι πλέον έτοιμο να προβεί σε μικρή αύξηση του βασικού επιτοκίου, που σύμφωνα με αναλυτές θα είναι της τάξης των 25 μ.β. και ενδεχόμενα στη συνεδρία της 1^{ης} Δεκεμβρίου. Η ανεργία βρισκόταν στο 8,4% το Σεπτέμβριο, σε σύγκριση με 8,8% τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Οι φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη ζώνη του ευρώ εκτιμούν αύξηση του Α.Εγχ.Π. της τάξης του 1,3% για το φετινό χρόνο, της τάξης του 1,9% για το 2006 και της τάξης του 2,1% για το 2007. Οι προβλέψεις βασίζονται, κυρίως, στην εγχώρια ζήτηση και ειδικότερα στις ιδιωτικές επενδύσεις.

Στο **Ηνωμένο Βασίλειο** η οικονομική μεγέθυνση είναι επίσης περιορισμένη. Σύμφωνα με στοιχεία για το τρίτο τρίμηνο, ο ρυθμός μεγέθυνσης του Α.Εγχ.Π. ήταν 1,6% ψηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο. Οι βασικοί παράγοντες της επιβράδυνσης στο ρυθμό μεγέθυνσης του Α.Εγχ.Π. ήταν οι αναιμικές καταναλωτικές και επενδυτικές δαπάνες των νοικοκυριών. Ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,3% τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με 1,2% τον Οκτώβριο του προηγούμενου έτους, ενώ η ανεργία βρισκόταν στο 4,7% την περίοδο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου, δηλαδή παρέμεινε αμετάβλητη από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Αναφορικά με τους **επιλεγμένους διεθνείς χρηματιστηριακούς δείκτες** που παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 1, ο ιαπωνικός δείκτης Nikkei 225 συνέχισε την ανοδική του πορεία μέχρι τις αρχές Οκτωβρίου, για να υποχωρήσει ελαφρώς και να κλείσει στα ίδια επίπεδα με τις αρχές του Οκτωβρίου. Κατά τον υπό αναφορά μήνα ο ευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 50 σημείωσε πτώση περίπου 3% και ο αμερικανικός S&P 500 κατέγραψε πτώση περίπου 2%. Κατά τους τελευταίους τρεις μήνες, οι προαναφερθέντες δείκτες κατέγραψαν άνοδο 13%, άνοδο 2% και πτώση 2%, αντίστοιχα. Στην Ευρώπη, οι χρηματιστηριακοί δείκτες επηρεάστηκαν αρνητικά από την πολιτική αβεβαιότητα στη Γερμανία και τη Γαλλία, από την άνοδο στα μακροπρόθεσμα ευρωπαϊκά επιτόκια και τις πληθωριστικές πιέσεις στη διεθνή οικονομία, ενώ επηρεάστηκαν θετικά από τις προβλέψεις για την κερδοφορία των εταιρειών. Ο κύριος παράγοντας που επηρέασε αρνητικά τις χρηματιστηριακές αξίες στην αμερικάνικη αγορά ήταν η αβεβαιότητα για τη μελλοντική κερδοφορία των εταιρειών καθώς επίσης η ανοδική τάση των μακροπρόθεσμων επιτοκίων.

Η τιμή του **αργού πετρελαίου** τύπου Brent κατέγραψε πτώση από τον προηγούμενο μήνα, φτάνοντας η μέση ημερήσια τιμή στα \$56,91 το βαρέλι στις 18 Νοεμβρίου, σε σύγκριση με μέση ημερήσια τιμή \$58,43 το βαρέλι τον Οκτώβριο. Οι μέχρι τώρα ήπιες καιρικές συνθήκες τόσο στις ΗΠΑ όσο και την Ευρώπη μείωσαν τη ζήτηση πετρελαίου θέρμανσης κάτω από τα συνηθισμένα επίπεδα για την εποχή. Ταυτόχρονα, έδωσαν περιθώριο χρόνου για αύξηση των πετρελαϊκών αποθεμάτων των αμερικανικών εταιρειών παραγωγής. Επιπλέον ο OPEC έδωσε διαβεβαίωση στις αγορές για την απρόσκοπτη προσφορά αργού πετρελαίου. Εξαγωγείς πετρελαίου έχουν επισημάνει ότι ο OPEC δεν πρόκειται να μειώσει την παραγωγή, εκτός αν οι τιμές καταγράψουν σημαντική πτώση. Παράλληλα, στον Κόλπο του Μεξικού η διύλιση έχει ξαναρχίσει ενώ μόνο μικρός αριθμός μονάδων παραμένουν κλειστές μετά το πέρασμα του τυφώνα Ρίτα. Πλείστοι μετεωρολόγοι προβλέπουν άσχημες καιρικές συνθήκες στο βόρειο ημισφαίριο, γεγονός που αναμένεται να επαναφέρει τις ανοδικές πιέσεις στην τιμή του πετρελαίου σύντομα.

Πίνακας 1

Προβλέψεις Α.Εγχ.Π. (1)

(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

	The Economist Poll GDP forecasts ⁽²⁾			Lehman Brothers Weekly Outlook - GDP ⁽³⁾			Διεθνές Νομισματικό Ταμείο World Economic Outlook ⁽⁴⁾			Ευρωπαϊκή Επιτροπή Economic Forecasts ⁽⁵⁾		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Παγκόσμια	1,8	1,3 (1,2)	1,6 (1,5)	3,2	2,6 (2,5)	2,3 (2,0)	5,1	4,3	4,3 (4,4)	5,2 (5,0)	4,3 (4,2)	4,3 (4,1)
Ευρωζώνη	4,3	3,6 (3,5)	3,3 (3,2)	1,8	1,3 (1,2)	1,0 (0,9)	2,0	1,2 (1,6)	1,8 (2,3)	2,1 (2,0)	1,3 (1,6)	1,9 (2,1)
ΗΠΑ	3,0	2,3 (2,2)	2,0	4,2	3,6 (3,6)	3,3 (3,1)	4,2 (4,4)	3,5 (3,6)	3,3 (3,6)	4,2 (4,4)	3,5 (3,6)	3,2 (3,0)
Ιαπωνία	3,0	2,3 (2,2)	2,0	2,7	2,4 (2,2)	2,5 (1,2)	2,7 (2,6)	2,0 (0,8)	2,0 (1,9)	2,7	2,5 (1,1)	2,2 (1,7)
Ηνωμένο Βασίλειο	3,0	1,8 (1,9)	2,1	3,2	1,6	1,5	3,2 (3,1)	1,9 (2,6)	2,2 (2,6)	3,2 (3,1)	1,6 (2,8)	2,3 (2,8)

(1) Οι αριθμοί σε παρένθεση δίνουν το αντίστοιχο της τελευταίας Έκθεσης Νομισματικής Πολιτικής, σε περίπτωση αλλαγής. Στην περίπτωση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι αριθμοί σε παρένθεση αναφέρονται, αντίστοιχα, στις προβλέψεις του Απριλίου 2005 και του Μαρτίου 2005.

(2) The Economist, 19 Νοεμβρίου 2005.

(3) Lehman Brothers Global Weekly Economic Monitor, 18 Νοεμβρίου 2005.

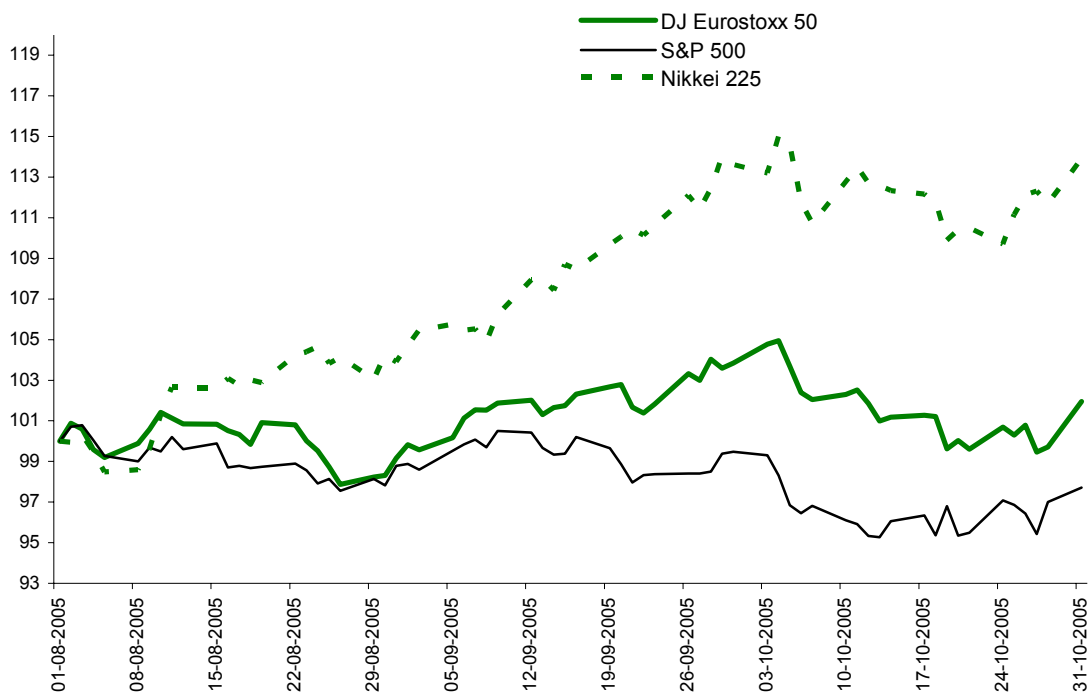
(4) Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, World Economic Outlook, Σεπτέμβριος 2005.

(5) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Economic Forecasts, Φθινόπωρο 2005.

Διάγραμμα 1

Επιλεγμένοι διεθνείς χρηματιστηριακοί δείκτες

(1 Αυγούστου 2005 = 100, ημερήσια στοιχεία)

Πηγή: Bloomberg.

Πίνακας 2**Βασικοί οικονομικοί δείκτες**

(ποσοστιαία μεταβολή από την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους)

	Α.Εγχ.Π.				Βιομηχανική παραγωγή Σεπτέμβριος (ετήσια)	Λιανικές πωλήσεις Σεπτέμβριος (ετήσια)	Ανεργία Σεπτέμβριος (ετήσια)	Πληθωρισμός ⁽²⁾ Οκτώβριος (ετήσια)
	2005 (Q2)		2005 (Q3)					
	(τριμηνιαία) ⁽¹⁾	(ετήσια)	(τριμηνιαία) ⁽¹⁾	(ετήσια)				
Ηνωμένο Βασίλειο	2,0	1,5	1,6	1,6	-1,1	1,5 ⁽³⁾	4,7 ⁽⁴⁾	2,3
Ιαπωνία	3,3	1,4	1,7	3,0	1,2	0,4	4,2	-0,3 ⁽⁵⁾
ΗΠΑ	3,3	3,6	3,8	3,6	2,0	2,6	5,0 ⁽³⁾	4,3
Ευρωζώνη	1,2	1,1	2,6	1,5	2,6 ⁽⁶⁾	0,9	8,4	2,5

Πηγή: *The Economist*, 19 Νοεμβρίου 2005.

(1) Ποσοστιαία μεταβολή από το προηγούμενο τρίμηνο, αναγόμενη σε ετήσια βάση.

(2) Βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

(3) Οκτώβριος 2005.

(4) Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2005.

(5) Σεπτέμβριος 2005.

(6) Αύγουστος 2005.

Διεθνή Νομίσματα

Το δολάριο παρουσίασε ενδυνάμωση τις πρώτες τρεις εβδομάδες του Νοεμβρίου, φθάνοντας τα 117 σεντ ανά ευρώ στις 18 Νοεμβρίου, σε σύγκριση με 120 σεντ ανά ευρώ την 1^η Νοεμβρίου. Η ενδυνάμωση αυτή ήταν επακόλουθο των έντονων προσδοκιών για περαιτέρω αυξήσεις των αμερικάνικων επιτοκίων. Σε ό,τι αφορά τη ζώνη του ευρώ, ο πρόεδρος της ΕΚΤ Jean – Claude Trichet μίλησε στην επιτροπή Οικονομικών και Νομισματικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για πιθανή αύξηση των επιτοκίων στη συνεδρίαση της 1^{ης} Δεκεμβρίου, κάτι όμως που δεν συνεπάγεται την έναρξη ενός κύκλου αυξήσεων.

Σημειώνεται ότι κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο, όπως και κατά τους τελευταίους μήνες, η στερλίνα δεν παρουσίασε σημαντικές διακυμάνσεις. Στις 18 Νοεμβρίου, 2005, η ισοτιμία της στερλίνας ήταν σταθερή στις 68 πέννες ανά ευρώ.

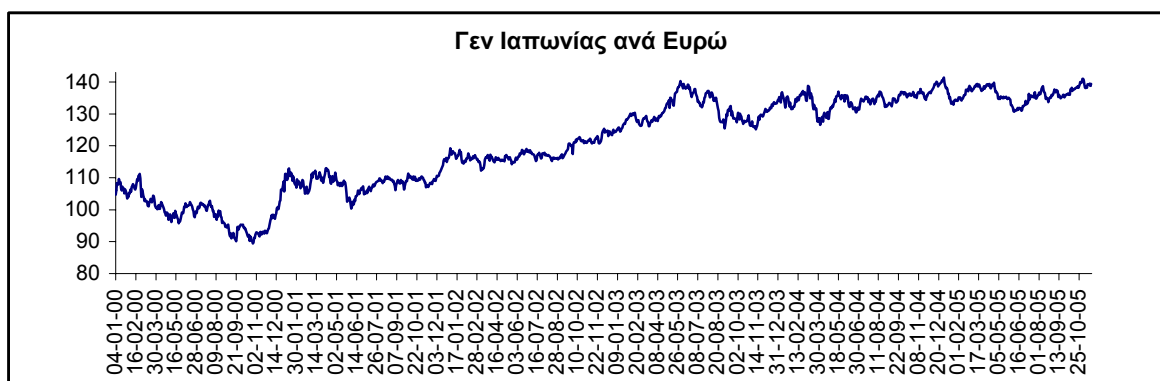
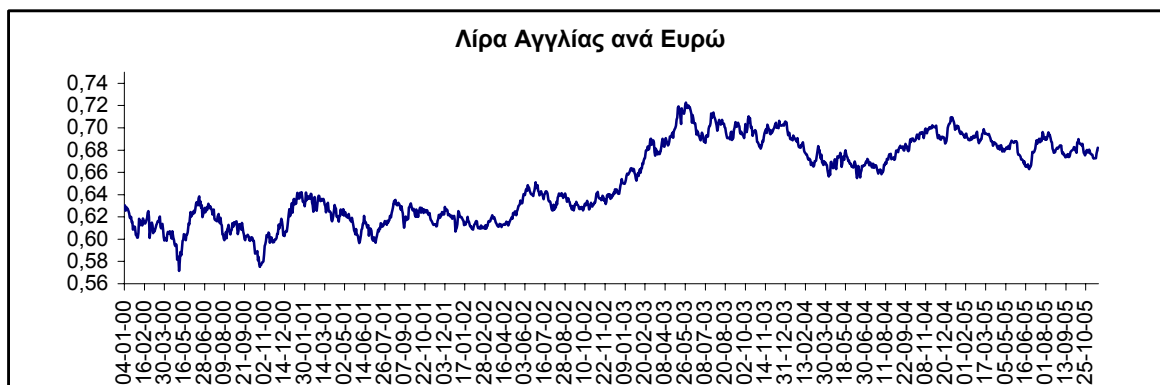
Ούτε το ιαπωνικό γεν παρουσίασε μεγάλες αυξομειώσεις κατά την υπό εξέταση περίοδο, φθάνοντας τα 139,38 γεν ανά ευρώ στις 18 Νοεμβρίου, 2005, σε σχέση με 140 γεν ανά ευρώ την 1^η Νοεμβρίου, 2005.

Οι διακυμάνσεις των πιο πάνω νομισμάτων τα τελευταία χρόνια παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 2.

Διάγραμμα 2

Διεθνείς συναλλαγματικές ισοτιμίες

(μέση τιμή fixing)

Πηγή: Reuters

Κυπριακή λίρα

Κατά τις πρώτες τρεις εβδομάδες του Νοέμβρη 2005, το κυπριακό νόμισμα παρουσίασε οριακές διακυμάνσεις, φθάνοντας τις £0,5734 ανά ευρώ στις 18 Νοεμβρίου 2005, σε σύγκριση με £0,5737 ανά ευρώ την 1^η Νοεμβρίου, 2005. Αντικατοπρίζοντας τις διακυμάνσεις των διεθνών νομισμάτων κατά την εν λόγω περίοδο, η κυπριακή λίρα παρουσίασε σταδιακή υποχώρηση έναντι του δολαρίου φθάνοντας τα \$2,0382 στις 18 Νοεμβρίου, 2005 σε σύγκριση με \$2,0921 την 1^η Νοεμβρίου, 2005.

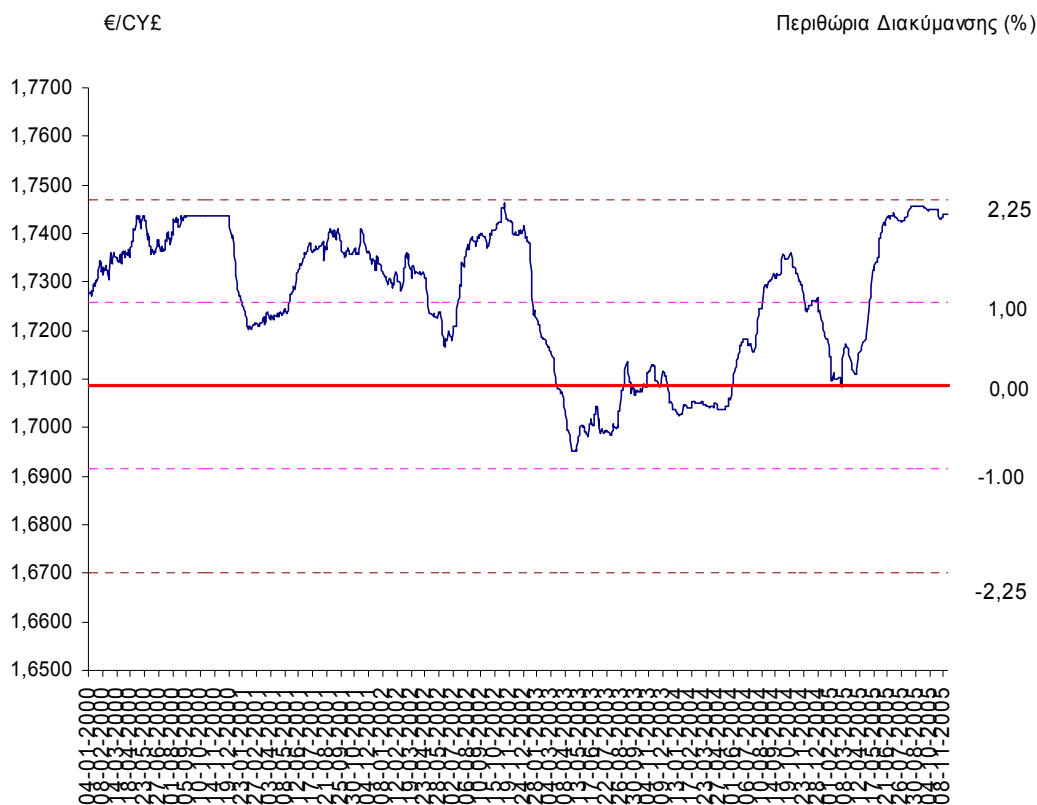
Κατά την ίδια περίοδο η κυπριακή λίρα παρουσίασε οριακές αυξομειώσεις έναντι της στερλίνας, φθάνοντας τις ST£1,1898 στις 18 Νοεμβρίου, 2005 σε σύγκριση με ST£1,1827 την 1^η Νοεμβρίου, 2005.

Οι πρόσφατες συναλλαγματικές διακυμάνσεις της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ, του αμερικάνικου δολαρίου, της αγγλικής στερλίνας και του ιαπωνικού γεν παρουσιάζονται στα διαγράμματα που ακολουθούν.

Διάγραμμα 3

Συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ έναντι της κυπριακής λίρας

(μέση τιμή fixing)

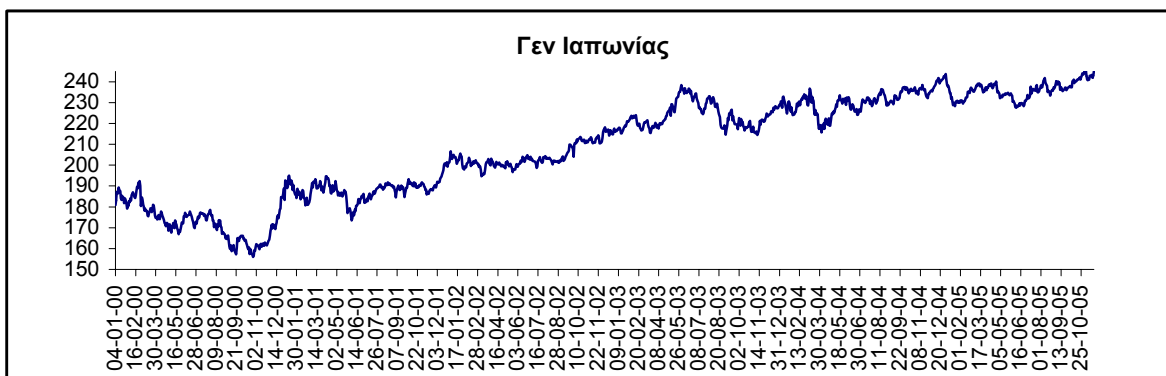
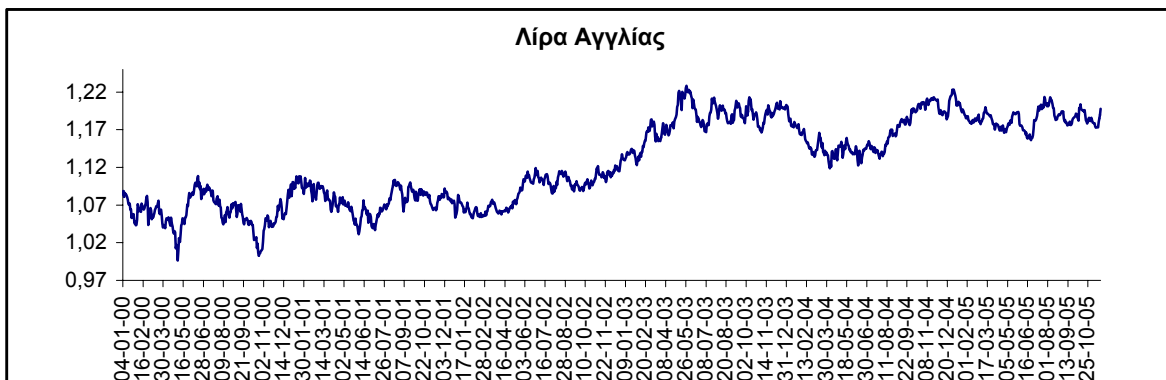
Πηγή: KTK

Σημείωση: Τα επίσημα περιθώρια διακύμανσης της κυπριακής λίρας έναντι του ευρώ είναι καθορισμένα στο $\pm 15\%$

Διάγραμμα 4

Συναλλαγματικές ισοτιμίες έναντι της κυπριακής λίρας

(μέση τιμή fixing)

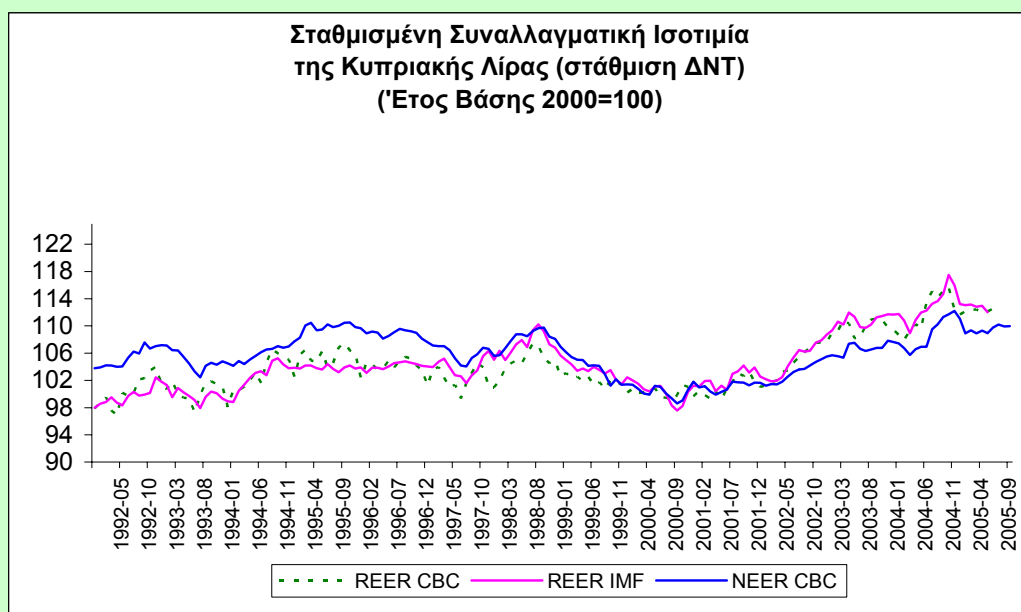
Πηγή: ΚΤΚ

ΠΛΑΙΣΙΟ 1

Σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία κυπριακής λίρας

Οι διμερείς συναλλαγματικές εξελίξεις που αναλύονται στην παρούσα Έκθεση δύνανται να πλαισιωθούν και από ανάλυση δεικτών της ονομαζόμενης “σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας της κυπριακής λίρας”. Οι δείκτες σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας απεικονίζουν γενικά τη “μέση” διακύμανση της ισοτιμίας ενός νομίσματος σε σχέση με τα νομίσματα των κυριότερων εμπορικών εταίρων της χώρας. Η σταθμισμένη συναλλαγματική ισοτιμία ενός νομίσματος σε πραγματικούς όρους αποτελεί την αποπληθωρισμένη τιμή της αντίστοιχης ονομαστικής ισοτιμίας, όπου ο αποπληθωριστής δύναται να είναι είτε ο δείκτης τιμών καταναλωτή είτε άλλος δείκτης τιμών ή κόστους, όπως το μοναδιαίο κόστος εργασίας.

Στο πιο κάτω διάγραμμα παρουσιάζονται μηνιαίοι δείκτες σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας της κυπριακής λίρας σε πραγματικούς και ονομαστικούς όρους από το 1992 μέχρι το Σεπτέμβριο και Οκτώβριο 2005, αντίστοιχα. Ανοδική πορεία του δείκτη υποδηλώνει ενίσχυση του νομίσματος.

Ο δείκτης σταθμισμένης ισοτιμίας της κυπριακής λίρας σε πραγματικούς όρους “REER IMF” που φαίνεται στο εν λόγω διάγραμμα υπολογίζεται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ). Η στάθμιση λαμβάνει υπόψη τον ανταγωνισμό με τρίτες χώρες (third country competition weights) και περιλαμβάνει συνολικά 19 χώρες. Η στάθμιση γίνεται με βάση τη σχετική βαρύτητα του κάθε εμπορικού εταίρου στο συνολικό εμπόριο και τουρισμό για την περίοδο 1988 – 1991, ενώ ως αποπληθωριστής χρησιμοποιείται ο δείκτης τιμών καταναλωτή. Ο εν λόγω δείκτης του ΔΝΤ, που έχει έτος βάσης 2000=100, έφθασε τις 112,04 μονάδες τον Ιούνιο 2005 που είναι και το πιο πρόσφατο στοιχείο του δείκτη. Λόγω της υπάρχουσας χρονικής υστέρησης, υπολογίζεται από την Κεντρική Τράπεζα ένας απλουστευμένος δείκτης με 8, αντί 19 χώρες, “REER CBC”, στη βάση του δείκτη του ΔΝΤ, ο οποίος, όπως φαίνεται στο διάγραμμα, ακολουθεί τον αρχικό δείκτη με επαρκή συνέπεια. Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία του εν λόγω δείκτη, που έχει βάση 2000=100, αφορούν το Σεπτέμβριο 2005 για το δείκτη στους πραγματικούς όρους και το μήνα Οκτώβριο 2005 για το δείκτη σε ονομαστικούς όρους. Ο δείκτης “REER CBC” έφθασε τις 113,06 μονάδες το Σεπτέμβριο 2005, ενώ ο μέσος όρος του δείκτη για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου κυμάνθηκε γύρω στις 112,3 μονάδες, καταγράφοντας σημαντική υποχώρηση σε σχέση με τους τελευταίους μήνες του 2004.

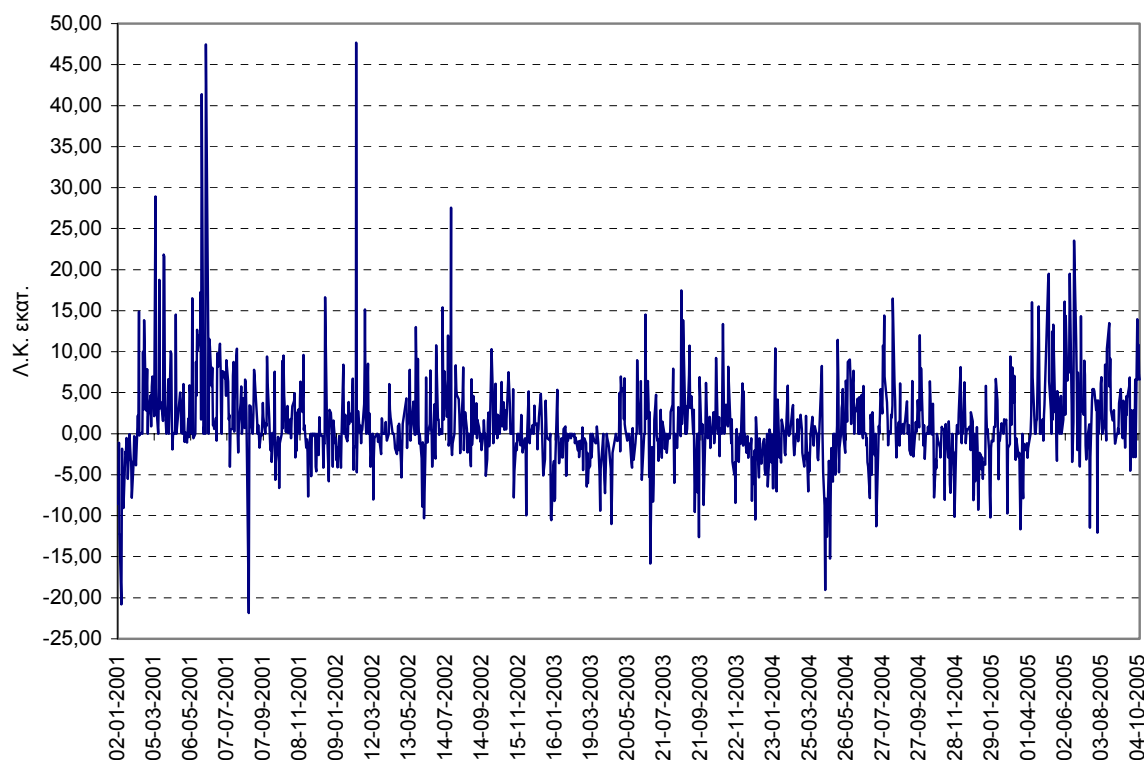
Η εικόνα που παρουσιάζεται από τον ονομαστικό δείκτη είναι διαφοροποιημένη. Η εντονότερη ανατίμηση που παρατηρείται σε πραγματικούς όρους τα τελευταία χρόνια οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στον ψηλότερο πληθωρισμό που καταγράφηκε στην Κύπρο το 2002 και 2003 σε σχέση με άλλους Εμπορικούς Εταίρους. Το γεγονός αυτό πηγάζει από τη σταδιακή αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από 10% σε 15% κατά το 2002 και το 2003 και των αυξήσεων σε άλλους φόρους κατανάλωσης, κυρίως στα πετρελαιοειδή. Πρόσφατα στοιχεία που αφορούν το μήνα Οκτώβριο, 2005, παρουσίασαν σταθεροποίηση του δείκτη γύρω στις 110 μονάδες. Για την περίοδο των δέκα πρώτων μηνών του 2005 ο μέσος όρος του δείκτη κυμάνθηκε γύρω στις 109,5 μονάδες.

Οι συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα, που διεκπεραιώθηκαν μέχρι τις 18 Νοεμβρίου, με βάση την ημερομηνία συναλλαγής (transaction date), παρουσιάζονται στον Πίνακα 3. Οι ημερήσιες συνολικές αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής Τράπεζας με τις εγχώριες τράπεζες, από το 2001 και εντεύθεν, παρουσιάζονται στο Διάγραμμα 5. Τις πρώτες

τρεις εβδομάδες του Νοέμβρη 2005, καταγράφηκαν καθαρές εισροές £71,01 εκατ. σε σύγκριση με καθαρές εκροές της τάξης των £18,50 εκατ. τον αντίστοιχο μήνα του 2004. Εξάλλου από την 1^η Ιανουαρίου 2005 μέχρι τις 18 Νοεμβρίου 2005 καταγράφηκαν καθαρές εισροές £542,38 εκατ. σε σύγκριση με καθαρές εκροές της τάξης των £0,51 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Διάγραμμα 5

Ημερήσιες αγοραπωλησίες συναλλάγματος της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου με τις εγχώριες τράπεζες

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Σημείωση: Αγορές ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου εμφανίζονται με θετικό πρόσημο.

Πίνακας 3**Συνολικές αγοραπωλησίες της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στην αγορά ξένου συναλλάγματος**

Περίοδος	Μέση τιμή Παρεμβάσεων Ξένα νομίσματα προς Λ.Κ. (μέσος όρος περιόδου)			Αγορές(+)/Πωλήσεις(-) ξένου συναλλάγματος από την Κεντρική Τράπεζα (με βάση την ημερομηνία συναλλαγής)			
				Σε εκατ. συναλλάγματος			Σε εκατ. Λ.Κ.
	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	Ευρώ	Δολάριο	Στερλίνα	
Έτος							
2001	1,7314	1,5602	1,0805	755,82	242,99	76,39	663,30
2002	1,7383	1,6445	1,0934	321,55	64,75	53,05	273,13
2003	1,7122	1,9361	1,1844	-259,75	1,30	19,50	-134,01
2004	1,7187	2,1357	1,1663	-91,40	15,75	25,70	-25,52
Τριμηνία							
2004 Q1	1,7060	2,1348	1,1604	-155,75	2,00	30,20	-64,23
2004 Q2	1,7099	2,0579	1,1401	-19,05	6,50	1,10	-7,49
2004 Q3	1,7271	2,1107	1,1612	199,60	4,95	-19,20	101,02
2004 Q4	1,7317	2,2394	1,2033	-116,2	2,3	13,6	-54,82
2005 Q1	1,7161	2,2496	1,1902	-161,1	10,5	30,1	-64,1
2005 Q2	1,7297	2,1785	1,1742	518,15	22,3	4,40	312,86
2005 Q3	1,7443	2,1278	1,1928	250,45	-3,55	-0,10	141,83
2004							
Ιανουάριος	1,7051	2,1497	1,1799	-83,20	-0,20	9,70	-40,62
Φεβρουάριος	1,7064	2,1595	1,1555	-23,55	0,00	11,00	-4,25
Μάρτιος	1,7069	2,0982	1,1470	-49,00	2,20	9,50	-19,36
Απρίλιος	1,7058	2,0416	1,1355	-161,15	0,00	1,00	-93,62
Μάιος	1,7068	2,0483	1,1471	49,95	0,00	0,00	29,22
Ιούνιος	1,7171	2,0838	1,1402	92,15	6,50	0,10	56,90
Ιούλιος	1,7190	2,1083	1,1454	54,70	5,40	-23,70	13,64
Αύγουστος	1,7290	2,1063	1,1574	78,00	-0,30	4,50	48,89
Σεπτέμβριος	1,7332	2,1175	1,1809	66,90	-0,15	0,00	38,49
Οκτώβριος	1,7363	2,1681	1,2007	-23,10	-0,15	2,50	-11,31
Νοέμβριος	1,7320	2,2346	1,2084	-85,20	3,35	4,40	-44,14
Δεκέμβριος	1,7269	2,3156	1,2007	-7,90	-0,90	6,70	0,63
2005							
Ιανουάριος	1,7189	2,2561	1,2009	-100,60	0,00	10,90	-49,46
Φεβρουάριος	1,7149	2,2324	1,1828	-18,00	0,00	12,30	-0,11
Μάρτιος	1,7145	2,2602	1,1868	-42,50	10,05	6,90	-14,53
Απρίλιος	1,7159	2,2208	1,1722	91,35	20,75	4,40	66,32
Μάιος	1,7312	2,1958	1,1852	175,45	0,05	0,00	101,53
Ιούνιος	1,7419	2,1189	1,1653	251,35	1,50	0,00	145,01
Ιούλιος	1,7432	2,0992	1,1992	49,00	0,00	0,00	28,10
Αύγουστος	1,7453	2,1395	1,1831	134,05	-3,40	0,00	75,27
Σεπτέμβριος	1,7445	2,1447	1,1960	67,40	-0,15	-0,10	38,46
Οκτώβριος	1,7447	2,0961	1,1892	140,30	0,80	0,00	80,78
Νοέμβριος*	1,7437	2,0579	1,1797	123,95	-0,15	0,00	71,01

Πηγή: ΚΤΚ

*περιλαμβάνει στοιχεία μέχρι τις 18 Νοεμβρίου, 2005.

2.2 ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Το τραπεζικό σύστημα της Κύπρου αποτελείται από τις εγχώριες τράπεζες και τα συνεργατικά ιδρύματα, καθώς επίσης τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες οι οποίες, μετά την ελευθεροποίηση στην κίνηση κεφαλαίων, μπορούν να δανείζουν Κυπρίους. Προς το παρόν υπάρχουν ενημερωμένα στοιχεία για τις εγχώριες τράπεζες, ενώ στοιχεία για τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα (ΣΠΙ) παρέχονται με καθυστέρηση τριών περίπου μηνών. Για το λόγο αυτό στην ανάλυση που ακολουθεί περιγράφονται, κυρίως, τα στοιχεία των εγχώριων τραπεζών όπως είναι διαθέσιμα στην Κεντρική Τράπεζα, ενώ χρησιμοποιούνται εκτιμήσεις ή προκαταρκτικά στοιχεία για τα ΣΠΙ στα οποία γίνεται ειδική αναφορά. Όσον αφορά τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες, γίνεται μερική ανάλυση των δανείων που χορηγούν σε κατοίκους Κύπρου σε ξένο νόμισμα.

Ανάλυση νομισματικών μεγεθών

Στο νομισματικό τομέα κυρίαρχη εξέλιξη αποτέλεσαν οι συνεχιζόμενες εισροές συναλλάγματος εν μέρει ως αποτέλεσμα του αυξημένου δανεισμού από κατοίκους Κύπρου σε ξένο νόμισμα. Σημαντική εξέλιξη αποτέλεσε επίσης η συνέχιση της εναρμονιστικής διαδικασίας για μείωση του ελάχιστου ποσοστού αποθεματικών που ισχύει στη ζώνη του ευρώ και η οποία, σε συνάρτηση και με τις αυξημένες συναλλαγματικές εισροές, συνέβαλε στην αύξηση της πλεονάζουσας τραπεζικής ρευστότητας.

Υπενθυμίζεται ότι την 1^η Σεπτεμβρίου το ποσοστό των ελάχιστων αποθεματικών μειώθηκε από το 6,5% στο 5,75%, με περαιτέρω μείωση στο 5,0% από την 1^η Νοεμβρίου, 2005. Στόχος είναι να μειωθεί στο 2% που ισχύει στη ζώνη του ευρώ μέχρι το 2007.

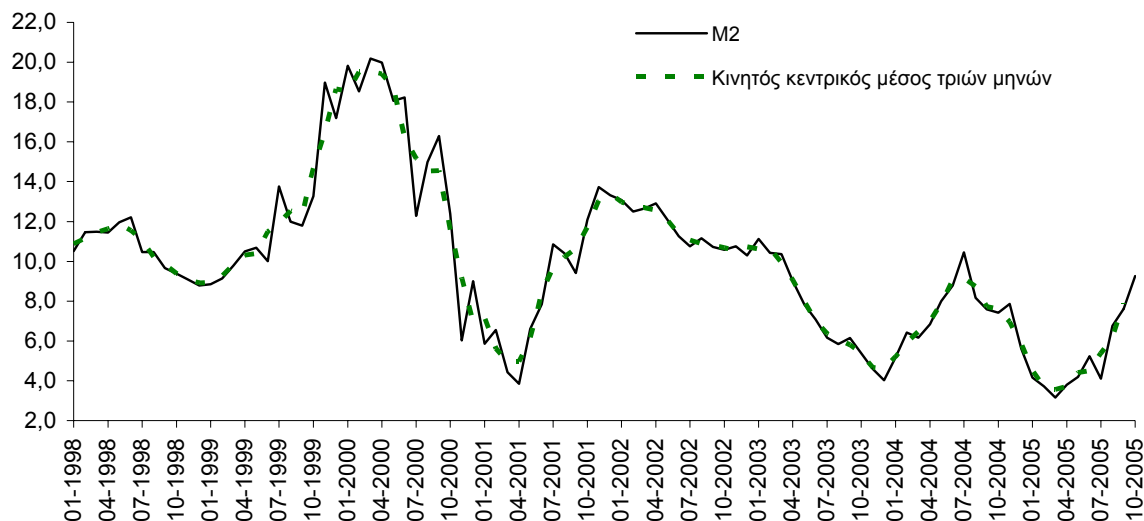
Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος M2C¹, που συμπεριλαμβάνει τις καταθέσεις στα τραπεζικά και συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία, βρισκόταν στο 9,2%, τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 8,1% το Σεπτέμβριο και 8,2% τον Οκτώβριο του 2004. Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης των συνολικών πιστώσεων παρουσίασε επιβράδυνση στο 6,5%, σε σύγκριση με αύξηση 7,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Με βάση στοιχεία από τις εγχώριες τράπεζες, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος (M2) παρουσίασε επιτάχυνση τον Οκτώβριο σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο. Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της πιστωτικής επέκτασης επίσης παρουσίασε οριακή επιτάχυνση τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο, ενώ σε σύγκριση με τα περυσινά επίπεδα παρουσιάζεται μειωμένος.

1. Το νομισματικό μέγεθος M2C δίδεται με κάθε επιφύλαξη αφού τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα δεν εποπτεύονται από την Κεντρική Τράπεζα και επιπλέον η μηχανογράφηση από τη Συνεργατική Εταιρεία Μηχανογράφησης (ΣΕΜ) δεν έχει ολοκληρωθεί ώστε να καλύπτει όλα τα Συνεργατικά.

Διάγραμμα 6**Αύξηση του M2**

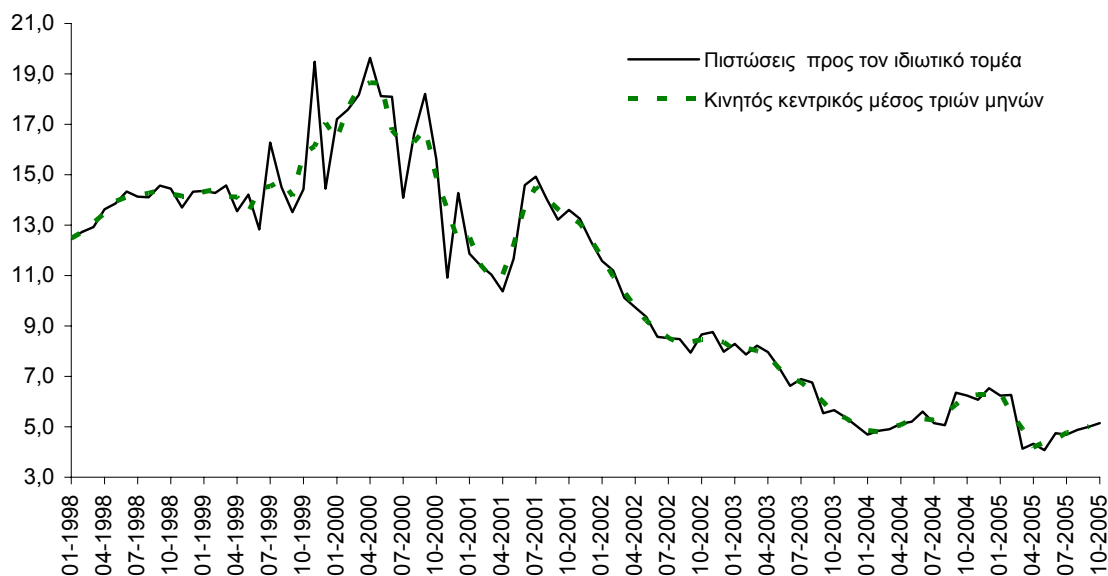
(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μηνιαία στοιχεία)

Πηγή: ΚΤΚ

Διάγραμμα 7**Αύξηση των τραπεζικών πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα**

(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μηνιαία στοιχεία)

Πηγή: ΚΤΚ

Πιο συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης της συνολικής προσφοράς χρήματος (M2) βρισκόταν στο 9,3% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 7,6% το Σεπτέμβριο, 2005 και 7,4% τον ίδιο μήνα του 2004. Σύμφωνα με τον κινητό μέσο όρο τριών μηνών, ο ρυθμός μεγέθυνσης του M2 την περίοδο Αυγούστου – Οκτωβρίου παρουσίασε επιτάχυνση στο 7,9% από 6,2% την περίοδο Ιουλίου – Σεπτεμβρίου 2005.

Στον Πίνακα 4 παρουσιάζονται οι ετήσιες ποσοστιαίες μεταβολές των συνιστωσών και των βασικών παραγόντων της συνολικής προσφοράς χρήματος. Όσον αφορά τη σύνθεση του M2, η προσφορά χρήματος M1 κατέγραψε ετήσια άνοδο 20,3% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 16,0% το Σεπτέμβριο του 2005 και 11,4% τον Οκτώβριο του προηγούμενου έτους. Η δευτερογενής ρευστότητα παρουσίασε ετήσια άνοδο 7,2% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 6,0% το Σεπτέμβριο 2005, ενώ είχε σημειώσει άνοδο 6,7% τον περυσινό Οκτώβριο. Στο τέλος Οκτωβρίου η δευτερογενής ρευστότητα αποτελούσε το 82,6% της συνολικής προσφοράς χρήματος, ενώ το M1 το 17,4%.

Ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης των καταθέσεων των Κυπρίων σε εγχώριο νόμισμα αυξήθηκε κατά 4,9% τον Οκτώβριο, 2005, σε σύγκριση με 3,9% τον Οκτώβριο του 2004, ενώ ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των καταθέσεων των Κυπρίων σε συνάλλαγμα συνέχισε να είναι αρκετά ψηλός.

Συγκεκριμένα, σε απόλυτους αριθμούς, η άνοδος στις καταθέσεις Κυπρίων σε ξένο νόμισμα ήταν της τάξης των £397,7 εκατ. τους δώδεκα μήνες μέχρι τον Οκτώβριο, 2005, σε σύγκριση με £264,0 εκατ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Η επιτάχυνση του M2 σε σύγκριση με τα περυσινά επίπεδα οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην αύξηση στα καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα και στην άνοδο των πιστώσεων προς το δημόσιο τομέα. Οι τραπεζικές πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα² παρουσίασαν ετήσια αύξηση της τάξης του 5,2% τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με 5,0% τον προηγούμενο μήνα. Το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο του 2004 οι ρυθμοί μεγέθυνσης ήταν 6,3% και 6,2%, αντίστοιχα. Ο κινητός μέσος τριών μηνών των πιστώσεων κατέγραψε οριακή επιτάχυνση στο 5,0% την περίοδο Αυγούστου – Οκτωβρίου από 4,9% την τριμηνία Ιουλίου – Σεπτεμβρίου. Η δωδεκάμηνη άνοδος στα δάνεια σε ξένο νόμισμα ήταν της τάξης του 25,2% μέχρι τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 22,0% το Σεπτέμβριο 2005 και 13,9% τον Οκτώβριο 2004.

Εξάλλου, οι πιστώσεις στο δημόσιο τομέα κατέγραψαν ετήσια άνοδο 1,6% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με άνοδο 2,3% το Σεπτέμβριο και πτώση 3,0% τον Οκτώβριο 2004 η οποία προήλθε από την έκδοση ευρωχρεογράφου (EMTN) από την κυβέρνηση τον Ιούλιο του 2004.

2. Σημαντική επιβράδυνση στο ρυθμό μεγέθυνσης της πιστωτικής επέκτασης παρατηρήθηκε από το Μάρτιο και οφείλεται σε διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων από τους ισολογισμούς ορισμένων τραπεζικών ιδρυμάτων, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων επηρέασε τον τομέα των προσωπικών και επαγγελματικών δανείων. Μη λαμβανομένων υπόψη των διαγραφέντων δανείων ο προσαρμοσμένος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης για το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο 2005 φτάνει το 6,7% και 6,9%, αντίστοιχα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν πρόκειται για οριστική διαγραφή δανείων, αλλά για λογιστικές ρυθμίσεις.

Πίνακας 4**Κύρια νομισματικά μεγέθη**

	Υπόλοιπα ως ποσοστό % του M2 ⁽¹⁾	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή			
		2004 Σεπτ.	2004 Οκτ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
Προσφορά χρήματος (M1)	17,4	10,2	11,4	16,0	20,3
Νόμισμα σε κυκλοφορία	5,4	16,4	12,7	9,2	8,9
Καταθέσεις όψεως	12,1	7,1	10,8	19,5	26,1
Δευτερογενής ρευστότητα	82,6	7,1	6,7	6,0	7,2
Συνολική προσφορά χρήματος (M2)	100,0	7,6	7,4	7,6	9,3
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα ⁽²⁾		6,3	6,2	5,0	5,2
από τις οποίες σε ξένο νόμισμα		13,3	13,9	22,0	25,2
Πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα		-3,1	-3,0	2,3	1,6

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

(2) Το Μάρτιο 2005, διαγράφηκε αριθμός επισφαλών απαιτήσεων από τους ισολογισμούς ορισμένων τραπεζών. Λαμβάνοντας υπόψη το πιο πάνω γεγονός ο προσαρμοσμένος ρυθμός μεγέθυνσης των πιστώσεων προς τον ιδιωτικό τομέα για το Σεπτέμβριο και τον Οκτώβριο 2005 φτάνει στο 6,7% και 6,9% αντίστοιχα.

Η ανάλυση των τραπεζικών πιστώσεων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (Πίνακας 5) δείχνει ότι τα προσωπικά - επαγγελματικά δάνεια³ ήταν αυξημένα κατά 10,3% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 11,8% το Σεπτέμβριο 2005 και 11,5% τον Οκτώβριο του 2004. Την ίδια περίοδο αξιοσημείωτη άνοδο επέδειξαν και τα δάνεια προς δημόσια ιδρύματα και οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένης της κυβέρνησης. Συγκεκριμένα η άνοδος στα εν λόγω δάνεια ήταν της τάξης του 7,2%, σε σύγκριση με 7,7%, τους δώδεκα μήνες μέχρι το Σεπτέμβριο και 5,7% τη δώδεκαμηνία μέχρι τον Οκτώβριο του 2004. Φέτος παρατηρήθηκε αύξηση στον εγχώριο δανεισμό της κυβέρνησης, ενώ τον προηγούμενο χρόνο είχε παρατηρηθεί

αύξηση στον εξωτερικό της δανεισμό μέσω της έκδοσης του EMTN τον Ιούλιο 2004. Ετήσια άνοδο της τάξης του 9,3%, σημείωσαν τον Οκτώβριο και οι χορηγήσεις προς τον τομέα των κατασκευών, σε σύγκριση με 9,2% το Σεπτέμβριο 2005 και 15,3% τον περυσινό Οκτώβριο. Οι υπόλοιπες κατηγορίες πλην των μεταλλείων κατέγραψαν πτώση περιλαμβανομένου και του τουρισμού, ο οποίος κατείχε το 8,6% του συνόλου των δανειακών υπολοίπων. Το μεγαλύτερο μερίδιο διατήρησαν τα προσωπικά-επαγγελματικά δάνεια με 47,1% συνόλου των δανειακών υπολοίπων στο τέλος Οκτωβρίου, ακολουθούμενα από τα δάνεια του τομέα των κατασκευών με 17,4% και του τομέα του εμπορίου με 16,0%.

3. Βλ. υποσημείωση 2.

Πίνακας 5**Τραπεζικές πιστώσεις κατά κατηγορία⁽¹⁾**

	Υπόλοιπα ως ποσοστό % του συνόλου ⁽²⁾	Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή			
		2004 Σεπτ.	2004 Οκτ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
Δημόσια Ιδρύματα και Οργανισμοί ⁽³⁾	3,14	4,3	5,7	7,7	7,2
Γεωργία	1,09	2,3	2,1	-2,1	-9,3
Μεταλλεία	0,30	-8,1	-5,6	7,3	5,5
Μεταποίηση	5,42	-4,4	-2,2	1,2	-1,8
Μεταφορές και Επικοινωνίες	0,94	-14,1	-10,4	-21,6	-17,6
Εξωτερικό και Εγχώριο Εμπόριο	15,99	-2,9	-3,3	-2,2	-1,1
Κτήρια και Κατασκευές	17,36	15,2	15,3	9,2	9,3
Τουρισμός	8,61	5,1	4,5	-2,1	-2,4
Προσωπικά και Επαγγελματικά Δάνεια	47,10	10,0	11,5	11,8	10,3
Προεξοφλήσεις Συναλλαγματικών: Εσωτερικού	0,03	-33,9	-26,5	-15,3	-17,4
Εξωτερικού	0,02	-5,2	-14,4	-20,1	-30,2
Σύνολο	100,00				

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Αναφέρονται στα δάνεια προς κατοίκους και μη κατοίκους Κύπρου, σε εγχώριο και ξένο νόμισμα.

(2) Υπολογίζεται στο υπόλοιπο του τελευταίου διαθέσιμου μήνα. Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επιμέρους, λόγω της στρογγυλοποίησης των αριθμών.

(3) Περιλαμβάνει και δάνεια προς την Κυβέρνηση.

Τα δάνεια σε ξένο νόμισμα από τα εγχώρια τραπεζικά ιδρύματα σε κατοίκους Κύπρου παρουσίασαν άνοδο £222,6 εκατ., τους δώδεκα μήνες μέχρι τον Οκτώβριο του 2005 σε σύγκριση με άνοδο £107,9 εκατ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Το μερίδιο των νέων καθαρών δανείων σε ξένο νόμισμα στο σύνολο των πιστώσεων που παραχωρήθηκαν το τελευταίο δωδεκάμηνο ανήλθε στο 50,2% μέχρι τον Οκτώβριο 2005 σε σύγκριση με 21,4% την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Ως αποτέλεσμα, το μερίδιο των εν λόγω δανείων στο σύνολο των πιστώσεων ανήλθε στο 12,2% στο τέλος Οκτωβρίου 2005, σε σύγκριση με 10,3% στο τέλος Οκτωβρίου 2004 (Πίνακας 6).

Όσον αφορά την κατανομή κατά νόμισμα, μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου 2005 το μερίδιο των δανείων σε ευρώ ανερχόταν σε 66,7% του συνόλου των δανείων σε ξένο νόμισμα. Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα κυριότερα νομίσματα η κατανομή ήταν 8,5% σε δολάρια, 2,6% σε γεν και 20,9% σε ελβετικά φράγκα.

Σύμφωνα με στοιχεία για το μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο δανεισμό σε ξένο νόμισμα, την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2005, 10,5% των νέων δανείων σε ξένο νόμισμα χρησιμοποιήθηκαν στον τομέα των κατασκευών στην Κύπρο, 46,6% διοχετεύθηκαν στην αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων⁴ και 17,6% για την αγορά πάγιου εξοπλισμού. Τα αντίστοιχα περυσινά ποσοστά ήταν 15,5%, 51,2% και 28,0%.

⁴ Αποπληρωμή υφιστάμενων υποχρεώσεων αναφέρεται τόσο σε υφιστάμενα δάνεια σε λίρες Κύπρου όσο και στη μετατροπή υφιστάμενων δανείων σε άλλο νόμισμα.

Πίνακας 6**Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα⁽¹⁾**

	2002	2003	2004	2004 Οκτ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
<i>(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες εκατ.)</i>						
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	785,2	799,0	909,9	882,8	1067,9	1105,4
Σύνολο πιστώσεων	7904,1	8302,0	8844,2	8602,8	9032,0	9045,8
Μερίδιο %	9,9	9,6	10,3	10,3	11,8	12,2
<i>(12 μήνες μεταβολές, Κυπριακές λίρες εκατ.)</i>						
Δάνεια σε ξένο νόμισμα σε κατοίκους Κύπρου	52,1	13,8	110,9	107,9	192,8	222,6
Σύνολο πιστώσεων	584,0	397,9	542,2	505,1	430,0	443,1
Μερίδιο %	8,9	3,5	20,5	21,4	44,8	50,2

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Από εγχώριες τράπεζες.

Σύμφωνα με προκαταρκτικά στοιχεία του ισοζυγίου πληρωμών για το δανεισμό Κυπρίων από τράπεζες του εξωτερικού, την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου, 2005, καταγράφηκαν καθαρά δάνεια ύψους £147,3 εκατ. Σημειώνεται ότι την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου είχαν καταγραφεί καθαρές αποπληρωμές £45,2 εκατ. Για ολόκληρο το 2004 οι καθαρές αποπληρωμές ήταν της τάξης των £64,7 εκατ. Όσον αφορά τις διεθνείς τραπεζικές μονάδες, οι καθαρές αποπληρωμές σε ξένο νόμισμα έφτασαν τα £2,6 εκατ. τους πρώτους δέκα μήνες του 2005, σε σύγκριση με καθαρά δάνεια £4,8 εκατ. την αντίστοιχη περυσινή περίοδο.

Οι εγχώριες δαπάνες των κατόχων κυπριακών καρτών αυξήθηκαν κατά 20,2% τον Οκτώβριο του 2005, σε σύγκριση με 9,1% τον αντίστοιχο

μήνα του 2004. Για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του 2005 οι εν λόγω δαπάνες αυξήθηκαν κατά 11,1%, του 2005 έναντι αύξησης 12,8% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Οι δαπάνες στο εξωτερικό των κατόχων κυπριακών καρτών σημείωσαν ετήσια αύξηση 38,1% τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με αύξηση 10,9% τον ίδιο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Οι εν λόγω δαπάνες σημείωσαν άνοδο 22,1% την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2005, έναντι αύξησης 8,8% την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Οι δαπάνες των ξένων κατόχων καρτών στην Κύπρο αυξήθηκαν κατά 8,2% τον Οκτώβριο του 2005, σε σύγκριση με αύξηση 5,3% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους. Οι εν λόγω δαπάνες κατέγραψαν άνοδο της τάξης του 5,7% τη φετινή δεκαμηνία έναντι ανόδου 8,9% κατά την περυσινή δεκαμηνία (Πίνακας 7).

Πίνακας 7**Δαπάνες μέσω πιστωτικών καρτών**

	2003	2004	Οκτώβριος		Ιαν.-Οκτ.	
			2004	2005	2004	2005
Δαπάνες κατόχων ξένων καρτών στην Κύπρο						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	214.208	232.671	27.905	30.192	205.261	216.940
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	4,0	8,6	5,3	8,2	8,9	5,7
Δαπάνες κατόχων κυπριακών καρτών στην Κύπρο						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	526.847	591.912	45.519	54.717	469.678	522.044
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	15,0	12,3	9,1	20,2	12,8	11,1
Δαπάνες κατόχων κυπριακών καρτών στο εξωτερικό						
Αξία (κυπριακές λίρες, χιλιάδες)	178.470	195.009	17.459	24.117	160.907	196.474
Ετήσια ποσοστιαία μεταβολή %	13,1	9,3	10,9	38,1	8,8	22,1

Πηγή: JCC Payment Systems.

Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠΙ)⁵

Οι καταθέσεις σε εγχώριο νόμισμα στα ΣΠΙ αποτελούσαν το 37,5% του συνόλου των καταθέσεων (ΣΠΙ και Τραπεζικά Ιδρύματα) τον Οκτώβριο σε σύγκριση με 37,0% τον ίδιο μήνα του 2004. Το μερίδιο των ΣΠΙ στα δάνεια σε εγχώριο νόμισμα υπολογίζεται σε 29,7% για τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με 28,4% τον αντίστοιχο περυσινό μήνα. Οι καταθέσεις στα ΣΠΙ υπολογίζεται ότι διευρύνθηκαν κατά 6,9% τη δωδεκάμηνη περίοδο μέχρι τον Οκτώβριο του 2005, σε σύγκριση με 8,4% την αντίστοιχη περίοδο μέχρι τον Οκτώβριο του 2004. Τα δάνεια που χορήγησαν τα ΣΠΙ, υπολογίζεται ότι αυξήθηκαν κατά 9,7% τον Οκτώβριο 2005, σε σύγκριση με 10,9% τον αντίστοιχο μήνα του 2004.

Χρηματαγορά

Τον Οκτώβριο και το Νοέμβριο στην αγορά χρήματος επικράτησαν συνθήκες πλεονάζουσας τραπεζικής ρευστότητας. Ο Πίνακας 8 παρουσιάζει τους παράγοντες που επηρεάζουν την τραπεζική ρευστότητα⁶. Όπως διαφαίνεται, στην πλεονάζουσα τραπεζική ρευστότητα τον Οκτώβριο συνέβαλαν κυρίως η αύξηση στη μέση ημερήσια αξία των συναλλαγματικών διαθεσίμων. Αντίθετα, η αύξηση στις καταθέσεις της κυβέρνησης με την ΚΤΚ μείωσε την πλεοναστική ρευστότητα. Η μείωση του συντελεστή ελάχιστων αποθεματικών από το 5,75% στο 5,0% την 1^η Νοεμβρίου ήταν επιπρόσθετος παράγοντας της αύξησης στην τραπεζικής ρευστότητας το Νοέμβριο.

Στην τελευταία δημοπρασία αποδοχής καταθέσεων του Νοεμβρίου, το μέσο επιτόκιο διαμορφώθηκε στο 2,53%, αντανακλώντας τη μεγάλη αύξηση στην πλεοναστική ρευστότητα.

4. Τα στοιχεία για τα ΣΠΙ υπολογίζονται από την Κεντρική Τράπεζα από δείγμα 210 ΣΠΙ τα οποία αποτελούν περίπου το 96% του συνόλου των καταθέσεων και δανείων.

5. Το πλαίσιο στη σελ. 22 παρουσιάζει τις συνθήκες ρευστότητας για την περίοδο 29 Σεπτεμβρίου μέχρι 23 Νοεμβρίου 2005. Τυχόν διαφορές στα ποσά οφείλονται στις διαφορετικές περιόδους που αναλύονται.

Πίνακας 8

Ρευστότητα τραπεζικού συστήματος

(€ εκατ. , ημερήσιοι μέσοι όροι περιόδου)

	Προσφορά ρευστότητας					Απορρόφηση ρευστότητας						Τρεχούμενοι λογαριασμοί πιστωτικών ιδρυμάτων (MRA)	Νομισματική βάση (6+7+9+12)
	Καθαρό ενεργητικό σε χρυσό και συνάλλαγμα (NFA)	Πράξεις νομισματικής πολιτικής				Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων (overnight)	Πρόσθετες και ειδικές και Σ.Μ.Ε. Καταθέσεις (additional, Special & S.M.E. dep.)	Rev - repos & depots	Τραπεζο-γραμμάτια, νομίσματα σε κυκλοφορία (cur. in circul.)	Καταθέσεις κεντρικής κυβέρνησης (καθαρές) ⁽¹⁾	Άλλοι παράγοντες απορρόφησης ρευστότητας (καθαροί)		
		Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης (repos)	Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης (lombard)	Άλλες πράξεις (swap)								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2003 Οκτ.	1.079,8	0,0	0,0	0,3	0,0	23,0	79,4	123,6	467,2	-330,6	185,2	532,3	1.101,9
Νοέμ.	1.122,7	0,0	0,0	0,6	0,0	31,2	79,3	107,7	461,5	-286,9	199,2	531,4	1.103,4
Δεκ.	1.173,1	0,0	0,0	4,8	0,0	17,8	79,5	47,4	496,3	-217,9	222,7	532,1	1.125,7
2004 Ιαν.	1.214,1	0,0	0,0	0,0	0,0	55,4	79,3	151,9	491,2	-290,8	192,9	534,2	1.160,1
Φεβρ.	1.185,3	0,0	0,0	0,0	0,0	22,2	79,4	169,0	477,0	-304,4	194,2	547,9	1.126,5
Μάρτ.	1.151,2	0,0	0,0	2,2	0,0	17,4	79,6	140,3	478,6	-313,8	199,7	551,5	1.127,2
Απρ.	1.121,0	0,0	0,0	0,7	0,0	29,7	79,3	93,3	503,7	-365,8	226,1	555,2	1.168,0
Μάιος	1.038,5	0,0	0,0	6,0	0,2	8,0	79,3	0,0	509,8	-416,2	223,1	640,6	1.237,7
Ιούν.	1.108,4	0,0	0,0	0,0	0,0	32,9	79,4	0,0	519,6	-374,9	214,7	636,8	1.268,6
Ιούλ.	1.340,1	0,0	0,0	0,0	0,0	42,1	79,5	61,2	533,4	-190,3	175,0	639,4	1.294,3
Αύγ.	1.499,7	0,0	0,0	0,0	0,0	44,5	79,4	151,6	536,1	-140,6	185,9	642,9	1.302,8
Σεπτ.	1.429,8	0,0	0,0	2,0	0,0	31,9	79,3	162,7	531,1	-208,9	191,0	644,6	1.286,9
Οκτ.	1.393,1	0,0	0,0	0,0	0,0	24,3	79,4	121,1	529,0	-192,1	185,5	645,8	1.278,6
Νοέμ.	1.376,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,8	79,3	82,2	516,3	-144,9	184,1	643,2	1.254,6
Δεκ.	1.441,6	0,0	0,0	10,0	0,0	12,9	79,3	0,0	543,5	-29,0	201,9	642,9	1.278,6
2005 Ιαν.	1.419,9	0,0	0,0	0,6	0,0	50,7	79,6	114,2	537,8	-142,3	139,9	640,8	1.308,8
Φεβρ.	1.425,9	0,0	0,0	0,6	0,3	11,4	79,4	55,0	520,7	-36,0	149,0	647,3	1.258,8
Μάρτ.	1.432,9	0,0	0,0	0,3	0,0	25,2	79,3	28,4	524,0	-48,4	178,9	646,2	1.274,8
Απρ.	1.361,7	0,0	0,0	0,1	0,0	63,7	79,3	17,3	537,7	-191,8	208,2	647,7	1.328,1
Μάιος	1.395,2	0,0	0,0	0,0	0,0	33,4	79,3	72,9	554,6	-204,1	210,1	648,9	1.316,3
Ιούν.	1.510,9	0,0	0,0	6,2	0,1	36,2	79,7	68,3	568,4	-114,8	224,1	655,2	1.339,6
Ιούλ.	1.571,9	0,0	0,0	0,4	0,0	31,9	79,6	88,1	586,5	-62,2	182,6	665,8	1.363,8
Αύγ.	1.596,2	0,0	0,0	0,0	0,0	37,7	79,4	93,5	587,6	-58,1	185,2	670,8	1.375,5
Σεπτ.	1.638,9	0,0	0,0	0,0	0,0	87,5	79,4	198,7	579,4	-119,0	200,2	612,7	1.359,1
Οκτ.	1.712,1	0,0	0,0	7,3	0,0	55,1	79,3	168,1	579,7	-12,5	231,5	618,1	1.332,3

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Το αρνητικό πρόσημο που παρουσιάζεται στις καθαρές καταθέσεις οφείλεται στη συμπερίληψη του δανείου της Κυβέρνησης ύψους £961,1 εκατ. Λόγω της απαγόρευσης δανεισμού από την Κεντρική Τράπεζα από τον Ιούλιο του 2002, τα κυβερνητικά δάνεια μετατράπηκαν σε ένα δάνειο με διάρκεια 30 ετών, η αποπληρωμή του οποίου θα αρχίσει το 2007.

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 9, τον Οκτώβριο δεν διεξήχθησαν δημοπρασίες σε κυβερνητικούς τίτλους.

Το μέσο επιτόκιο της διατραπεζικής αγοράς διάρκειας μιας μέρας αυξήθηκε στο 2,85% τον Οκτώβριο από 2,55% το Σεπτέμβριο.

Πίνακας 9

Επιτόκια

(ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

	2002	2003	2004	2004 Οκτ.	2005 Αυγ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
Διατραπεζική αγορά (1 μέρα)	3,42	3,35	3,92	4,10	2,75	2,55	2,85
Πράξεις αποδοχής καταθέσεων (depos)	3,91	3,45	3,89	4,20	2,68	2,61	2,90
Γραμμάτια δημοσίου (13 εβδομάδες)	4,02	3,51	4,21	-	-	-	-
Γραμμάτια δημοσίου (52 εβδομάδες)	4,30	3,70	4,76	-	-	3,51	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (2 χρόνια)	4,56	3,83	5,14	-	-	-	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (5 χρόνια)	5,07	4,49	5,93	-	-	-	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (10 χρόνια)	5,37	4,70	6,07	-	-	4,22	-
Χρεόγραφα αναπτύξεως (15 χρόνια)	5,60	4,81	6,31	-	-	-	-

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

ΠΛΑΙΣΙΟ 2

Συνθήκες ρευστότητας και πράξεις νομισματικής πολιτικής

Στο πλαίσιο γίνεται ανασκόπηση της διαχείρισης της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ), από τις 29 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 23 Νοεμβρίου 2005. Το διάγραμμα 1 περιγράφει την παροχή και απορρόφηση ρευστότητας μέσω των πράξεων νομισματικής πολιτικής, ενώ το διάγραμμα 2 παρουσιάζει τις εξελίξεις στα βασικά βραχυπρόθεσμα επιτόκια.

Συνθήκες ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος

Η καθαρή συμβολή των αυτόνομων παραγόντων παροχής και απορρόφησης ρευστότητας, δηλ. παραγόντων που δεν σχετίζονται με τις πράξεις νομισματικής πολιτικής, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, από την 1η Νοεμβρίου 2005, η τραπεζική ρευστότητα ενισχύθηκε περαιτέρω (€62 εκατ.) λόγω της μείωσης του συντελεστή ελάχιστων αποθεματικών για υποχρεώσεις σε κυπριακές λίρες από 5,75% σε 5%.

Πράξεις νομισματικής πολιτικής και επιτόκια

Η ΚΤΚ διενήργησε τέσσερις Πράξεις Απορρόφησης Ρευστότητας (ΠΑΡ) μέσω δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων.

Πράξεις ανοικτής αγοράς

(εκατ. Λίρες Κύπρου, επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως)

Πράξη	Ημερομηνία διακανονισμού	Ημερομηνία λήξης	Προσφορές (ποσό)	Κατανομή (ποσό)	Λόγος προσφορών/ κάλυψης	Μέσο σταθμικό επιτόκιο κατανομής	Διάρκεια σε ημέρες
ΠΑΡ	29/09/2005	13/10/2005	303,0	180,0	1,68	2,53	14
ΠΑΡ	13/10/2005	27/10/2005	290,0	200,0	1,45	3,22	14
ΠΑΡ	27/10/2005	10/11/2005	150,0	50,0	3,00	2,55	14
ΠΑΡ	10/11/2005	24/11/2005	417,5	250,0	1,67	2,91	14

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Οι ΠΑΡ διενεργήθηκαν μέσω δημοπρασιών ανταγωνιστικού επιτοκίου με μέγιστο επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων 3,25%. Η ρευστότητα που απορροφήθηκε κυμάνθηκε μεταξύ €50 εκατ. και €250 εκατ., ενώ το μέσο σταθμικό επιτόκιο κατανομής παρέμεινε μεταξύ 2,53% και 3,22%. Ο λόγος προσφοράς-κάλυψης κυμάνθηκε μεταξύ 1,45 και 3,00 με μέση τιμή 1,95, ενώ ο αριθμός των συμμετεχόντων αντισυμβαλλομένων ήταν μεταξύ 4 και 6.

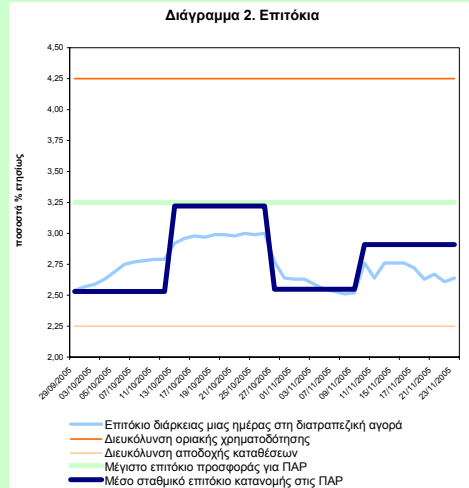
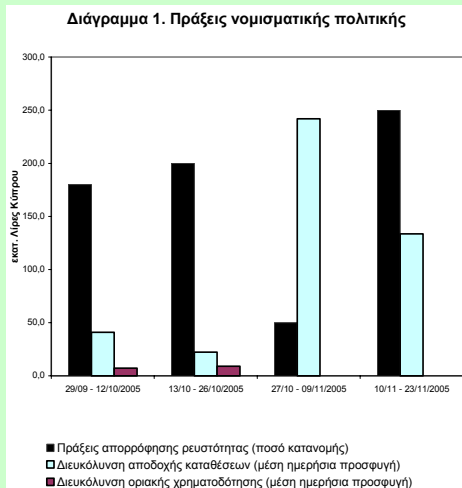
Πάγιες διευκολύνσεις

(μέση ημερήσια προσφυγή περιόδου σε εκατ. Λίρες Κύπρου)

Περίοδος	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης
29/09 - 12/10/2005	41,0	7,2
13/10 - 26/10/2005	22,3	8,9
27/10 - 09/11/2005	241,9	0,0
10/11 - 23/11/2005	133,6	0,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Στα πλαίσια των προαναφερόμενων συνθηκών ρευστότητας, παρατηρήθηκε κατά τις πιο πάνω περιόδους μέση ημερήσια προσφυγή στη διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων, μεταξύ €22,3 εκατ. και €241,9 εκατ. Αντίθετα, σημειώθηκε πολύ περιορισμένη προσφυγή στη διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης, με αντίστοιχη μέση προσφυγή μεταξύ μηδέν και €8,9 εκατ.

Επιτόκιο διάρκειας μιας ημέρας στη διατραπεζική αγορά

(ποσοστά % ετησίως)

Περίοδος	Ελάχιστο επιτόκιο	Μέγιστο επιτόκιο	Μέσο επιτόκιο
29/09 - 12/10/2005	2,54	2,79	2,69
13/10 - 26/10/2005	2,92	3,00	2,98
27/10 - 09/11/2005	2,51	2,77	2,60
10/11 - 23/11/2005	2,61	2,76	2,70

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο, το επιτόκιο διάρκειας μιας ημέρας στη διατραπεζική αγορά κυμάνθηκε μεταξύ 2,51% και 3,00%. Το μέσο επιτόκιο παρέμεινε γύρω στο 2,74%.

Στον Πίνακα 10 γίνεται μια σύγκριση μεταξύ των εγχώριων μακροπρόθεσμων επιτοκίων και εκείνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ). Τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των τελευταίων δώδεκα μηνών μέχρι

τον Οκτώβριο, 2005 και δείχνουν ότι τα εγχώρια μακροπρόθεσμα πραγματικά επιτόκια υπερβαίνουν τα αντίστοιχα επιτόκια της ζώνης του ευρώ κατά 196 μ.β., σε σύγκριση με 210 μ.β. την προηγούμενη δωδεκάμηνη περίοδο.

Πίνακας 10

Πληθωρισμός και επιτόκια σε Ευρώπη και Κύπρο – Οκτώβριος 2005

(μέσος όρος τελευταίων 12 μηνών)

	Πληθωρισμός (ΕνΔΤΚ) (%)	Μακροπρόθεσμα Επιτόκια (%)	Μακροπρόθεσμα Πραγματικά Επιτόκια (%)
Αυστρία	2,20	3,44	1,24
Βέλγιο	2,50	3,48	0,98
Γαλλία	2,00	3,46	1,46
Γερμανία	1,90	3,40	1,50
Δανία	1,50	3,50	2,00
Ελλάδα	3,40	3,63	0,23
Εσθονία ⁽¹⁾	4,20	4,10	-0,10
Ηνωμένο Βασίλειο	2,00	4,52	2,52
Ιρλανδία	2,30	3,40	1,10
Ισπανία	3,40	3,44	0,04
Ιταλία	2,20	3,60	1,40
Λετονία	6,90	4,04	-2,86
Λιθουανία	2,70	3,76	1,06
Λουξεμβούργο	3,80	3,42	-0,38
Μάλτα	2,20	4,61	2,41
Ολλανδία	1,40	3,43	2,03
Ουγγαρία	3,90	6,69	2,79
Πολωνία	2,70	5,38	2,68
Πορτογαλία	2,10	3,48	1,38
Σλοβακία	3,20	3,70	0,50
Σλοβενία	2,70	3,90	1,20
Σουηδία	0,80	3,49	2,69
Τσεχία	1,70	3,62	1,92
Φινλανδία	0,60	3,42	2,82
Ευρωζώνη	2,20	3,47	1,27
Κύπρος	2,30	5,53	3,23

Πηγές: Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

(1) Στοιχεία Σεπτεμβρίου 2005.

Διεθνή και Εγχώρια Βασικά Επιτόκια

Στις πρόσφατες συνεδρίες τους, η ΕΚΤ και η Τράπεζα της Αγγλίας διατήρησαν αμετάβλητα τα βασικά τους επιτόκια. Αντίθετα, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ αύξησε, για δωδέκατη συνεχή φορά, το βασικό της επιτόκιο κατά 25 μ.β. Η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, στη συνεδρία της στις 21 Οκτωβρίου, διατήρησε τα βασικά της επιτόκια αμετάβλητα.

Ως αποτέλεσμα, το εύρος της ψαλίδας, μεταξύ του βασικού επιτοκίου στην Κύπρο και τη ζώνη του ευρώ παρέμεινε στις 125 μ.β. τόσο για το επιτόκιο οριακής χρηματοδότησης όσο και για το επιτόκιο αποδοχής καταθέσεων (Πίνακας 11).

Πίνακας 11**Επιλεγμένα βασικά επιτόκια**

(ποσοστά % ετησίως, μεταβολές σε εκατοστιαίες μονάδες)

		μεταβολή
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα		
<i>(3 Νοεμβρίου 2005)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	2,00	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	3,00	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	1,00	-
Τράπεζα της Αγγλίας		
<i>(10 Νοεμβρίου 2005)</i>		
Repo rate	4,50	-
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ		
<i>(1 Νοεμβρίου 2005)</i>		
Federal funds rate	4,00	+0,25
Discount rate	5,00	+0,25
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου		
<i>(21 Οκτωβρίου 2005)</i>		
Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης	3,25	-
Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις απορρόφησης ρευστότητας	3,25	-
Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	4,25	-
Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	2,25	-

Πηγές: ΕΚΤ, Τράπεζα της Αγγλίας, Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ και ΚΤΚ

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ)

Τον Οκτώβριο ο Γενικός Δείκτης Τιμών του ΧΑΚ συνέχισε την ανοδική του πορεία, υποχωρώντας ελαφρώς προς το τέλος του μήνα (Διάγραμμα 8). Ενδεικτικά, ο δείκτης κυμάνθηκε μεταξύ 96,8 και 107,0 μονάδων με μέση τιμή για το μήνα στις 101,4 μονάδες. Για ολόκληρη τη δεκαμηνία, η μέση τιμή του δείκτη ήταν 87,7 μονάδες. Σημειώνεται ότι τον Οκτώβριο ο Δείκτης Κύριας και Παράλληλης Αγοράς κυμάνθηκε μεταξύ 1.433,7 και 1.645,0 μονάδων, με μέση τιμή για το μήνα τις 1.532,5 μονάδες. Ο μέσος ημερήσιος όγκος παρέμεινε στα £1,3 εκατ., όπως και το Σεπτέμβριο. Ο μέσος ημερήσιος αριθμός συναλλαγών μειώθηκε στις 888 τον Οκτώβριο από 1.018 τον προηγούμενο μήνα. Οι τίτλοι

στους οποίους επικεντρώθηκε το μεγαλύτερο ποσοστό του μηνιαίου όγκου συναλλαγών ήταν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου και της Λαϊκής Τράπεζας, με αντίστοιχα ποσοστά 51,9% και 18,4%.

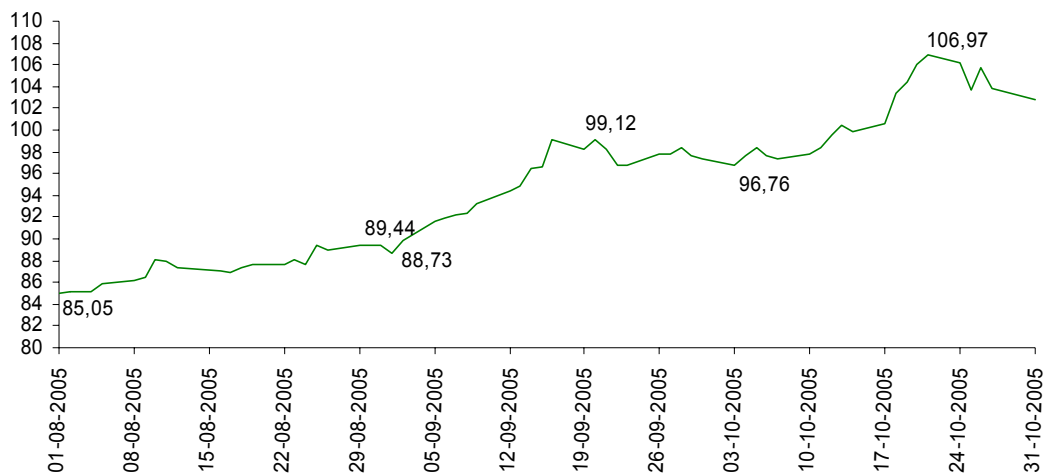
Κατά την τελευταία χρηματιστηριακή συνεδρίαση του Οκτωβρίου οι περισσότεροι βασικοί δείκτες καθώς και οι επιμέρους δείκτες των Τραπεζών και των Ξενοδοχειακών Εταιρειών κατέγραψαν άνοδο σε σχέση με το κλείσιμο του προηγούμενου μήνα.

Αναλυτικός πίνακας για τις αγορές/πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου βρίσκεται στο Παράρτημα (Πίνακας 13).

Διάγραμμα 8

Γενικός Δείκτης Τιμών Χρηματιστηρίου (ΧΑΚ)

(ημερήσια στοιχεία, 29/3/1996=100)

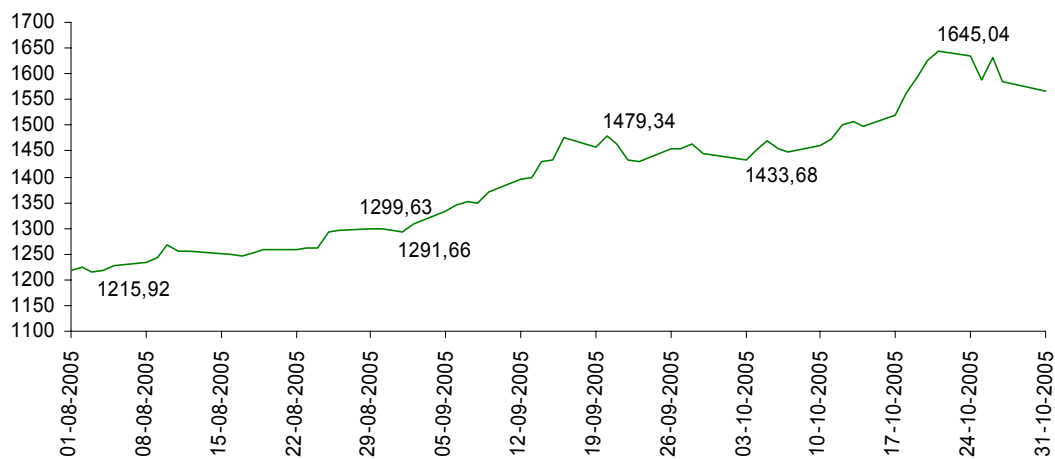

Πηγή: Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Διάγραμμα 9

Δείκτης Κύριας και Παράλληλης Αγοράς

(ημερήσια στοιχεία, 3/9/2004=1000)

Πηγή: Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

2.3 ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ

Τον Οκτώβριο του 2005, οι τιμές σημείωσαν αύξηση της τάξης του 3,07%, σε σύγκριση με 2,93% τον προηγούμενο μήνα και 2,54% τον Οκτώβριο του 2004. Όπως φαίνεται στον Πίνακα 12, η άνοδος του πληθωρισμού τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με το Σεπτέμβριο, οφείλεται εν μέρει στην επιτάχυνση που σημείωσαν οι τιμές του ηλεκτρισμού, των γεωργικών προϊόντων και των υπηρεσιών. Ταυτόχρονα, σημαντική επιβράδυνση σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, σημείωσαν οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων.

Για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του έτους, ο πληθωρισμός ανήλθε στο 2,59%, σε σύγκριση με 2,02% την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η επιτάχυνση αυτή αποδίδεται κυρίως στην επιτάχυνση των τιμών στους τομείς των ενοικίων, των κυβερνητικών υπηρεσιών, της εκπαίδευσης και των προσωπικών υπηρεσιών. Επιπρόσθετος σημαντικός λόγος για την άνοδο του πληθωρισμού αποτέλεσε και η μεγάλη αύξηση στις τιμές του ηλεκτρισμού που αντικατοπτρίζει την ανοδική τάση στις τιμές του μαζούτ, ενώ η κατηγορία καύσιμα και υγραέριο συνέχισε να καταγράφει την έντονη αύξηση των τιμών πετρελαίου. Εκτενέστερη ανάλυση των εξελίξεων στο μέτωπο του πληθωρισμού ανά οικονομική κατηγορία και ανά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στους Πίνακες 9 μέχρι 12 του Παραρτήματος.

Πιο αναλυτικά, όπως φαίνεται στον Πίνακα 12, στην κατηγορία των εγχώριων προϊόντων, αξιοσημείωτη εξέλιξη αποτέλεσε η άνοδος της τιμής του ηλεκτρισμού κατά 19,01% τον Οκτώβριο του 2005, έναντι ανόδου 16,38% το Σεπτέμβριο του 2005. Ταυτόχρονα, επιτάχυνση σημειώθηκε στις τιμές των γεωργικών προϊόντων, που ανήλθαν κατά 6,91% τον Οκτώβριο,

έναντι ανόδου 6,62% τον προηγούμενο μήνα.

Οι τιμές των εισαγόμενων προϊόντων σημείωσαν περαιτέρω πτώση, της τάξης του 1,96% τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με μείωση κατά 3,24% το Σεπτέμβριο του 2005. Αναλυτικότερα, οι τιμές των μηχανοκίνητων οχημάτων παρουσίασαν μείωση κατά 1,92%, σε σύγκριση με μείωση 3,15% το Σεπτέμβριο. Η πτώση στις τιμές των αυτοκινήτων, άγκαι σημαντικά περιορισμένη σε σύγκριση με πέρυσι, συνεχίζεται παρά την εξάλειψη της επίδρασης της μείωσης στους φόρους κατανάλωσης στις πλείστες κατηγορίες αυτοκινήτων στα τέλη Νοεμβρίου, 2003. Η πτώση αποδίδεται εν μέρει στον έντονο ανταγωνισμό και τη μειωμένη ζήτηση που παρατηρείται στην εν λόγω αγορά, μετά τη μεγάλη άνοδο στη ζήτηση το προηγούμενο έτος.

Οι τιμές των υπηρεσιών κατέγραψαν αύξηση της τάξης του 2,97% τον Οκτώβριο σε σύγκριση με άνοδο 2,81% το Σεπτέμβριο του 2005 και 3,44% τον Οκτώβριο του 2004. Η μικρή επιτάχυνση που σημειώθηκε στις τιμές των υπηρεσιών τον Οκτώβριο, σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, οφείλεται κυρίως στην επιτάχυνση που σημείωσαν οι τιμές στους τομείς των εστιατορίων και των προσωπικών υπηρεσιών, των δημόσιων υπηρεσιών και των μεταφορών. Θα πρέπει σημειωθεί ότι τα ενοίκια, η πιο σημαντική κατηγορία των υπηρεσιών, που αντικατοπτρίζει τις εξελίξεις που παρουσιάζει η κτηματική αγορά και κατ' επέκταση ο τομέας των κατασκευών, σημείωσαν άνοδο της τάξης του 3,79% το πρώτο δεκάμηνο του 2005, σε σύγκριση με άνοδο της τάξης του 3,40% το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2004.

Πίνακας 12**Ποσοστιαία μεταβολή δείκτη τιμών καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία**

		2003	2004	Οκτ. 2004/2003	Σεπτ. 2005/2004	Οκτ. 2005/2004
	Σύνολο	4,14	2,28	2,54	2,93	3,07
A	Εγχώρια Προϊόντα	7,30	5,03	5,80	5,70	5,28
A.1	Γεωργικά	4,54	3,32	1,75	6,62	6,91
A.2	Βιομηχανικά	7,90	6,09	7,52	4,73	3,97
A.2.1	Βιομηχ. μη πετρελαιοειδή	6,46	3,36	3,16	0,46	-0,01
A.2.2	Καύσιμα και υγραέριο	14,16	17,18	25,56	19,36	17,49
A.3	Ηλεκτρισμός	10,20	-3,13	-2,46	16,38	19,01
B	Εισαγόμενα Προϊόντα	-2,38	-5,55	-6,39	-3,24	-1,96
B.1	Μηχανοκίνητα οχήματα	-8,31	-13,65	-14,76	-3,15	-1,92
B.2	Άλλα εισαγόμενα	1,81	-0,39	-1,08	-3,29	-1,97
Γ	Υπηρεσίες	4,38	3,23	3,44	2,81	2,97

Πηγή: ΣΥΚ

Για σκοπούς σύγκρισης, στον Πίνακα 13 παρουσιάζονται τα τελευταία μηνιαία στοιχεία του πληθωρισμού στην Κύπρο, στη ζώνη του ευρώ και σε άλλες βιομηχανικές χώρες, καθώς επίσης οι αντίστοιχες προβλέψεις για το 2005. Όπως εξηγείται εκτενέστερα στην ενότητα που αναφέρεται στις προοπτικές της οικονομίας, το 2005 ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα κυμανθεί γύρω από το 2,7%.

Πίνακας 13**Πληθωρισμός: Κύπρος και άλλες χώρες**

	μεταβολή σε ετήσια βάση	τελευταίος μήνας	πρόβλεψη για το 2005 ¹
Κύπρος	2,6	Οκτ.	2,7 ²
Ευρωζώνη	2,5	Οκτ.	2,2
Η.Π.Α.	4,3	Οκτ.	3,4
Μ.Βρετ.	2,3	Οκτ.	2,2
Γερμανία	2,3	Οκτ.	2,0
Ιταλία	2,2	Οκτ.	2,1
Δανία	2,0	Οκτ.	1,8
Γαλλία	1,8	Οκτ.	1,9
Αυστρία	2,0	Οκτ.	2,2
Βέλγιο	2,5	Οκτ.	2,5
Ισπανία	3,5	Οκτ.	3,3
Σουηδία	0,5	Οκτ.	0,8
Ελβετία	1,3	Οκτ.	1,3
Ιαπωνία	-0,3	Σεπτ.	-0,1
Καναδάς	3,4	Σεπτ.	2,4

(1) Πηγή: *The Economist* (19 Νοεμβρίου, 2005)

(2) Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

2.4 ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατά το πρώτο μισό του 2005, η οικονομική δραστηριότητα παρουσίασε επιβράδυνση σε σχέση με την αντιστοιχη περυσινή περίοδο. Συγκεκριμένα, ο ετήσιος ρυθμός μεγέθυνσης του πραγματικού Α.Εγχ.Π. έφθασε το 3,8% και 3,5% το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2005, αντίστοιχα, σε σύγκριση με 3,9% και 4,1% τα αντιστοίχα τρίμηνα του 2004. Η ανεργία ανήλθε στο 3,7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2005, σε σύγκριση με 3,5% τους αντίστοιχους μήνες του 2004.

Παραγωγή

Σε σχέση με τις υπηρεσίες, σημειώθηκε αύξηση στις τουριστικές αφίξεις της τάξης του 6,2% κατά τους πρώτους δέκα μήνες του 2005 σε σύγκριση με αύξηση 2,9% την αντιστοιχη περίοδο του 2004. Ταυτόχρονα, το εισόδημα από τον τουρισμό παρουσίασε άνοδο της τάξης του 2,2% κατά το πρώτο εννιάμηνο του έτους έναντι μείωσης 3,2% την αντιστοιχη περίοδο του 2004. Στους δευτερογενείς τομείς, η εικόνα είναι θετική παρά τα προβλήματα που παρουσιάζονται στη μεταποίηση.

Στο μεταποιητικό τομέα, ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής παρουσίασε μείωση κατά 1,0% το πρώτο οκτάμηνο του 2005, σε σύγκριση με άνοδο 1,6% το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2004. Ας σημειωθεί ότι ο ρυθμός αύξησης στον τομέα της μεταποίησης κατά τους πρώτους μήνες του 2005 επηρεάστηκε αρνητικά από τον τερματισμό της λειτουργίας του Διυλιστηρίου από την 1^η Μαΐου, 2004. Αναλυτική κατάσταση στη μεταποίηση κατά κατηγορία προϊόντων παρουσιάζεται στον Πίνακα 14.

Ο τομέας των κατασκευών συνέχισε την ανοδική του πορεία, άγκαι παρουσίασε κάποια σημάδια επιβράδυνσης. Πιο αναλυτικά, ο δείκτης εμβαδού αδειών οικοδομής παρουσίασε άνοδο της τάξης του 16,7%, την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2005, σε σύγκριση με αύξηση 11,6% την αντιστοιχη περίοδο του 2004. Ο όγκος πωλήσεων τσιμέντου στην εγχώρια αγορά παρουσίασε σημαντική επιβράδυνση το πρώτο δεκάμηνο του 2005 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 3,3%, σε σύγκριση με αύξηση 18,1% την αντιστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου.

Πίνακας 14

Δείκτης Όγκου Συνολικής Βιομηχανικής Παραγωγής

(% μεταβολή κατά κατηγορία)

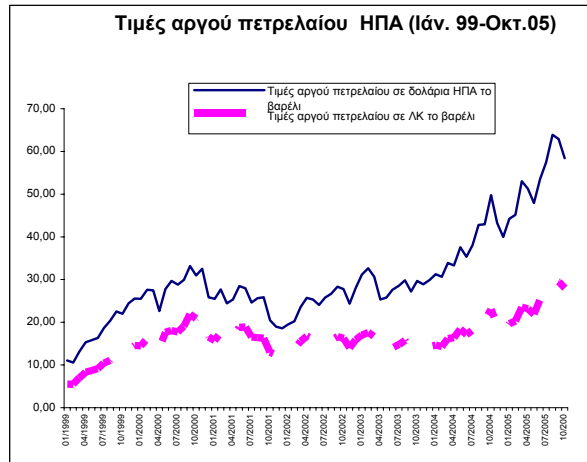
	Αυγουστος 04/03	Αυγουστος 05/04	Ιαν.- Αυγ. 04/03	Ιαν.- Αυγ. 05/04
Συνολικός Δείκτης	0,1	6,1	1,6	-1,0
Τρόφιμα, Ποτά και Καπνοβιομηχανία	-0,1	7,4	-0,7	3,0
Κλωστοϋφαντουργικές Ύλες και Προϊόντα	14,8	-17,0	-10,3	-11,3
Δέρμα και Δερμάτινα Είδη	-41,2	22,1	-22,5	-38,9
Ξύλο και Προϊόντα Ξύλου	-2,7	2,7	17,5	1,3
Χαρτοπολτός, Χαρτί, Προϊόντα Χαρτιού, Εκδοτικές και Εκτυπωτικές Δραστηριότητες	6,7	2,0	1,6	-3,7
Προϊόντα Διύλισης Πετρελαίου	-97,0	-6,3	-57,0	-92,9
Χημικές Ουσίες, Χημικά Προϊόντα & Συνθετικές Ύλες	26,0	0,8	6,5	-0,2
Ελαστικά Προϊόντα και Πλαστικές Ύλες	13,9	2,7	0,6	-5,6
Άλλα μη-μεταλλικά Ορυκτά Προϊόντα	-12,8	27,9	5,6	3,0
Βασικά Μεταλλικά και Μεταλλικά Προϊόντα	7,3	3,8	2,0	-0,4
Μηχανήματα και Είδη Εξοπλισμού Π.δ.κ.α.	-7,4	0,3	5,3	-2,7
Ηλεκτρικός Εξοπλισμός και Οπτικές Συσκευές	-3,9	1,1	-8,3	-8,0
Εξοπλισμός Μεταφορών	-2,4	15,4	-14,5	3,1
Βιομηχανίες Κατασκευών Π.δ.κ.α.	8,2	-0,6	2,8	-3,7

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Διαγράμματα 10 - 13

Δείκτες Εγχώριας Οικονομίας (Α)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Κατανάλωση

Ο δείκτης κύκλου εργασιών λιανικού εμπορίου, από τον οποίο εξαιρούνται μεταξύ άλλων οι πωλήσεις μηχανοκίνητων οχημάτων, παρουσιάζει ετήσια άνοδο 4,5% την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου, 2005, σε σύγκριση με αύξηση 3,6% την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Όσον αφορά τις προθέσεις των Κυπρίων για σημαντικές αγορές προϊόντων και υπηρεσιών κατά τους επόμενους δώδεκα μήνες, οι ενδείξεις, σύμφωνα με τη μηνιαία Έκδοση "Business and Consumer Survey Results"

της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, δεν είναι σαφείς. Πιο συγκεκριμένα, ο δείκτης καταμέτρησης των προθέσεων αυτών παρουσιάζεται σημαντικά αυξημένος κατά τους τελευταίους μήνες του 2004, ενώ ο δείκτης αυτός παρουσιάζει αυξομειώσεις χωρίς ξεκάθαρη τάση κατά το πρώτο δεκάμηνο του 2005.

Πίνακας 15

Δείκτης Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου

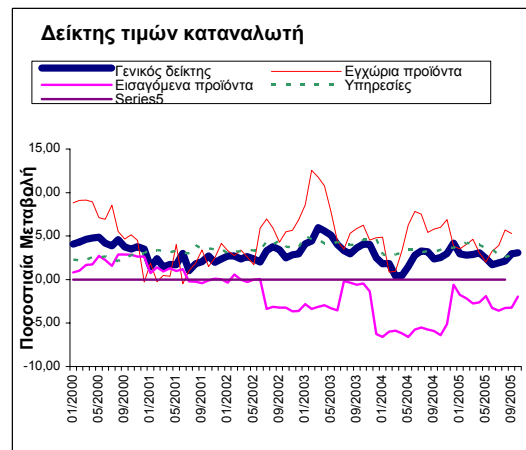
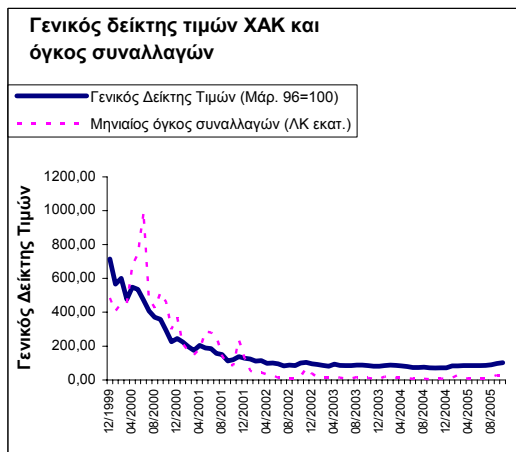
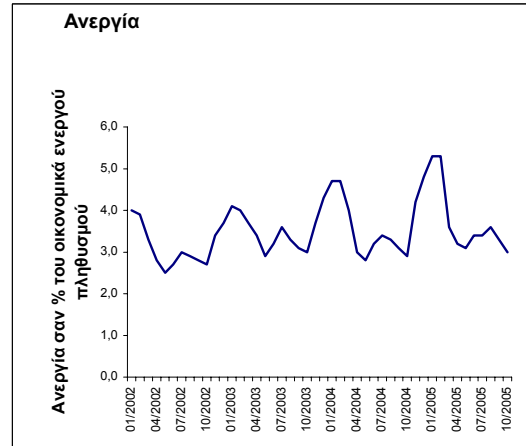
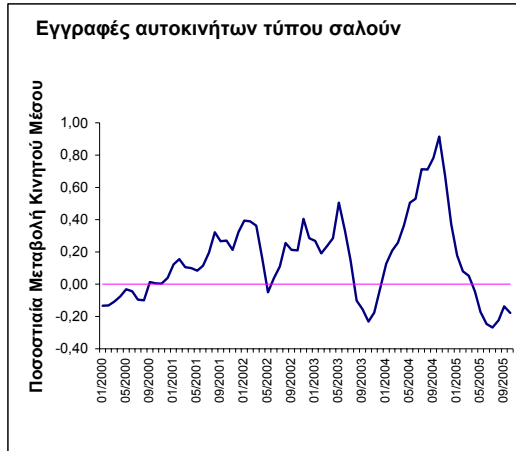
(% μεταβολή κατά κατηγορία)

	Αύγουστος 04/03	Αύγουστος 05/04	Ιαν.- Αύγ. 04/03	Ιαν.- Αύγ. 05/04
Συνολικός Δείκτης	-1,19	3,53	3,58	4,48
Λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα στα οποία υπερισχύουν τρόφιμα, ποτά ή καπνός	6,64	4,50	2,71	10,60
Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη ειδικευμένα καταστήματα	-2,70	0,49	2,00	1,92
Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού σε ειδικευμένα καταστήματα	-6,27	10,04	1,99	7,72
Λιανικό εμπόριο φαρμακευτικών και ιατρικών προϊόντων, καλλυντικών και ειδών τουαλέτας	20,05	23,79	9,46	18,25
Λιανικό εμπόριο υφαντουργικών προϊόντων, ενδυμάτων, υποδημάτων και δερμάτινων ειδών	-2,02	10,04	10,35	1,77
Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών, ειδών νοικοκυριού ηλεκτρ.οικιακών συσκευών, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών συσκευών, σιδηρικών, χρωμάτων & τζαμιών	11,09	10,53	13,97	7,18
Λιανικό εμπόριο βιβλίων, εφημερίδων και χαρτικών και άλλο εμπόριο σε ειδικευμένα καταστήματα	-15,16	-6,89	-5,44	-6,93
Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα	47,54	-34,41	-1,36	-18,59
Λιανικό εμπόριο που δεν διενεργείται σε καταστήματα	-4,63	-7,59	-9,49	-0,86

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Διαγράμματα 14 -17

Δείκτες Εγχώριας Οικονομίας (B)

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Μετά την άνοδο κατά 47,5% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου, λόγω της μείωσης των φόρων κατανάλωσης στα αυτοκίνητα από το Νοέμβριο του 2003, οι εγγραφές αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 11,6% για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του 2005.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η κατανάλωση από Κύπριους και ξένους με πιστωτικές κάρτες στην

Κύπρο σημείωσε επιβράδυνση και ανήλθε κατά 11,1% και 5,7%, αντίστοιχα, την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2005 έναντι ετήσιας ανόδου 12,8% και 8,9%, αντίστοιχα, κατά την ίδια περίοδο του 2004.

Αγορά Εργασίας

Τον Οκτώβριο καταγράφηκε αύξηση των εγγεγραμμένων ανέργων κατά 5,2%, ενώ η ανεργία, ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, κυμάνθηκε στο 3,0%, σε σύγκριση με 3,3% το Σεπτέμβριο του 2005 και 2,9% τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου. Η μείωση στον αριθμό των ανέργων από τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε κυρίως στους τομείς της εκπαίδευσης, της δημόσιας διοίκησης και τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Σε σύγκριση με τον Οκτώβριο του 2004, η αύξηση της ανεργίας παρατηρήθηκε, κυρίως, στους τομείς των κατασκευών και του εμπορίου.

Για ολόκληρο το πρώτο δεκάμηνο του 2005, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι αυξήθηκαν κατά 8,3%, σε σύγκριση με άνοδο 3,7% το αντίστοιχο δεκάμηνο του 2004, ενώ η ανεργία ως ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, ανήλθε στο 3,7%, από το 3,5% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου.

Δείκτες Εμπιστοσύνης (confidence indicators)

Οι τάσεις των δεικτών εμπιστοσύνης⁷ συνάδουν μόνο ως ένα βαθμό με τη γενική εικόνα της κυπριακής οικονομίας, όπως παρουσιάστηκε μέχρι τώρα.

Κατά το πρώτο πεντάμηνο του έτους, ο δείκτης εμπιστοσύνης κατασκευών κινήθηκε θετικά. Αυτή η εξέλιξη συνάδει με τις αυξήσεις που σημειώθηκαν στις άδειες οικοδομής και τις πωλήσεις τσιμέντου κατά την ίδια περίοδο. Από τον Ιούνιο όμως μέχρι τον Οκτώβριο, ο δείκτης ήταν αρνητικός, αντικατοπτρίζοντας ίσως την επιβράδυνση των πωλήσεων τσιμέντου και των αδειών οικοδομής κατά το πρώτο οκτάμηνο και εξάμηνο του έτους αντίστοιχα.

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2005, η θετική συνολικά πορεία του δείκτη εμπιστοσύνης υπηρεσιών αντικατοπτρίζει εν πολλοίς την ανάκαμψη στον τομέα του τουρισμού.

Το πρώτο δεκάμηνο του 2005, η αρνητική πορεία του δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών δεν αντικατοπτρίζει την εν γένει ανάκαμψη της ιδιωτικής κατανάλωσης αλλά ούτε της ευρύτερης οικονομίας όπως καταγράφηκε από πλειάδα στατιστικών δεικτών. Σημαντική αστάθεια παρουσιάζει ο δείκτης εμπιστοσύνης λιανικού εμπορίου κατά την ίδια περίοδο ενώ ο δείκτης εμπιστοσύνης βιομηχανίας παρουσίασε αυξομειώσεις, χωρίς ξεκάθαρη τάση.

6. Από το Μάιο του 2001 και κάθε μήνα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσιεύει το δείκτη εμπιστοσύνης καταναλωτών (consumer confidence indicator), βιομηχανίας (industrial confidence indicator), κατασκευών (construction confidence indicator), λιανικού εμπορίου (retail trade confidence indicator) και υπηρεσιών (services confidence indicator), για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα στοιχεία που δίδονται στη δημοσιότητα αναφέρονται στο τέλος κάθε μήνα και θεωρούνται συγκρίσιμα.

2.5. ΔΗΜΟΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Σύμφωνα με τους προκαταρκτικούς ενοποιημένους λογαριασμούς της Κεντρικής Κυβέρνησης και των Ταμείων Κοινωνικών Ασφαλίσεων που δημοσιεύθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών και καλύπτουν τους πρώτους εννιά μήνες του 2005, το δημοσιονομικό ισοζύγιο παρουσίασε πλεόνασμα £19,6 εκατ. ή 0,3% του Α.Εγχ.Π. σε σύγκριση με έλλειμμα £167,1 εκατ. ή 2,3% του Α.Εγχ.Π. την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Για σκοπούς συγκρισιμότητας των στοιχείων θα πρέπει να αναφερθεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη την επίπτωση των μέτρων με προσωρινό χαρακτήρα (one off measures) τα οποία καταγράφηκαν το πρώτο εννιάμηνο του 2005, όπως είναι τα έσοδα που έχουν προκύψει από τη φορολογική αμνηστία και η καταβολή μερίσματος από την ΑΗΚ, το δημοσιονομικό ισοζύγιο αυτή την περίοδο παρουσιάζεται βελτιωμένο κατά μόνο 1,3 ποσοστιαίες μονάδες του Α.Εγχ.Π. σε σύγκριση με την αντίστοιχη εννιάμηνη περίοδο του 2004.

Αναλυτικότερα, συγκρίνοντας τα στοιχεία των εννιαμήνων 2005 και 2004, τα δημόσια έσοδα παρουσίασαν μια αύξηση κατά 19,3% φθάνοντας τα £2.093,6 εκατ. Τα φορολογικά έσοδα, που αποτελούν την κυριότερη πηγή εσόδων, ανήλθαν στα £1.763,2 εκ. κατά το πρώτο εννιάμηνο του έτους σε σύγκριση με £1.493,3 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2004, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 18,1%. Αν αφαιρεθούν τα έσοδα που προέκυψαν από τη φορολογική αμνηστία, η αύξηση των φορολογικών εσόδων περιορίζεται στο 11,5%.

Τα έσοδα από την άμεση φορολογία αυξήθηκαν κατά 46,3%. Με την εξαίρεση των εσόδων που προέκυψαν από τη φορολογική αμνηστία, η αύξηση αυτή περιορίζεται στο 21,4%.

Οι έμμεσοι φόροι που αποτελούν και τη σημαντικότερη πηγή των φορολογικών εσόδων, αυξήθηκαν κατά 10% φθάνοντας στα £897,7 εκατ. Τα έσοδα από τους εισαγωγικούς δασμούς μειώθηκαν κατά 15,1%. Περαιτέρω, τα έσοδα από τους φόρους κατανάλωσης σημείωσαν μικρή αύξηση της τάξης του 4,9%, εν μέρει λόγω της μείωσης των εσόδων από φόρους κατανάλωσης για μηχανοκίνητα οχήματα. Τα έσοδα από το ΦΠΑ αυξήθηκαν σημαντικά με ρυθμό αύξησης της τάξης του 18,5%, λόγω της σημαντικής αύξησης στην ιδιωτική κατανάλωση, της αύξησης των συντελεστών ΦΠΑ από 0% ή 5% σε 15% σε ορισμένα προϊόντα, αλλά και του γεγονότος ότι με την ένταξη στην ΕΕ, έχει αλλάξει ο τρόπος είσπραξης του ΦΠΑ από τα εισαγόμενα αγαθά. Ενώ προενταξιακά αυτό γινόταν με την εισαγωγή των αγαθών, μετενταξιακά αυτό γίνεται με την κατανάλωση των αγαθών. Η τελευταία διαφοροποίηση επέδρασε αρνητικά στις εισπράξεις του 2004 και κατ' επέκταση δημιούργησε θετική επίδραση βάσης (base effect) για το 2005.

Οι συνεισφορές στα Ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τ.Κ.Α.) παρουσιάζουν αύξηση ύψους 2,0%, ενώ τα μη φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 26,5%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι κατά το πρώτο εννιάμηνο του 2005 σε αντίθεση με το 2004 είχε μεταβιβαστεί από την ΑΤΗΚ συνολικό ποσό ύψους £35 εκ. ως μερίσμα. Αν δεν ληφθεί υπόψη η εν λόγω μεταβίβαση, τότε τα μη φορολογικά έσοδα παρουσιάζουν αύξηση της τάξης του 9,8%.

Οι δημόσιες δαπάνες, κατά το πρώτο εννιάμηνο του 2005, παρουσίασαν αύξηση κατά 7,9% φθάνοντας τα £2.074,1 εκατ. Οι τρέχουσες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 7,1%, ενώ οι κεφαλαιουχικές κατά 23,6%. Σε μερικές

κατηγορίες, όπως, αγορές αγαθών και υπηρεσιών, επιδοτήσεις και αμυντικές δαπάνες, καταγράφηκαν μειώσεις. Σε άλλες όμως κατηγορίες καταγράφηκαν σημαντικές αυξήσεις, όπως π.χ. στις τρέχουσες μεταβιβάσεις και τις αναπτυξιακές δαπάνες.

Πιο αναλυτικά, οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια σημείωσαν σημαντική επιβράδυνση. Συγκεκριμένα αυξήθηκαν κατά 3,9% και έφθασαν τα £570,1 εκατ. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται, εν μέρει, στη μείωση του ρυθμού αύξησης της απασχόλησης των μόνιμων υπαλλήλων καθώς και στην απασχόληση μικρότερου αριθμού εκτάκτων υπαλλήλων.

Οι τρέχουσες μεταβιβάσεις σημείωσαν αύξηση της τάξης του 15,2%, φθάνοντας τα £569,3 εκατ. το πρώτο εννιάμηνο του 2005 σε σύγκριση με £494,2 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι το πρώτο εννιάμηνο του τρέχοντος έτους η Κύπρος, ως χώρα μέλος πλέον της Ε.Ε., συνεισέφερε £53,8 εκατ. στη χρηματοδότηση του Προϋπολογισμού της Κοινότητας, ενώ το 2004 οι συνεισφορές αυτές για την ίδια περίοδο έφθασαν τα £38,4 εκατ. Πρέπει να τονιστεί ότι ο ρυθμός αύξησης των τρεχουσών μεταβιβάσεων αναμένεται να παρουσιάσει μεγαλύτερη αύξηση μετά την έγκριση των δύο πακέτων κοινωνικών παροχών και του Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του 2005.

Τέλος, άνκαι τα εγχώρια επιτόκια έχουν μειωθεί, η καταβολή τόκων συνεχίζει να παρουσιάζει μεγάλους ρυθμούς αύξησης της τάξης του 9,9%. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι η μείωση δεν επηρεάζει το μακροχρόνιο δημόσιο χρέος που συσσωρεύθηκε στο παρελθόν.

Η δημοσιονομική εικόνα μέχρι το Σεπτέμβριο, όπως παρουσιάζεται πιο πάνω, αναμένεται να διαφοροποιηθεί σημαντικά μέχρι το τέλος του

έτους για δύο λόγους. Πρώτον, η έγκριση και υλοποίηση των δύο πακέτων κοινωνικών μέτρων στήριξης, καθώς και του πρόσφατου Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού, αναμένεται να επιβαρύνουν το έλλειμμα κατά 0,3 και 1,0 ποσοστιαίες μονάδες, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική εμπειρία, το δημοσιονομικό έλλειμμα κατά το τελευταίο τρίμηνο του έτους συνήθως ανέρχεται περίπου στο 1,5% του Α.Εγχ.Π. Ως εκ τούτου, για το 2005 θα πρέπει να καταγραφεί δημοσιονομικό έλλειμμα ελαφρώς πιο κάτω από τον αρχικό στόχο, που ήταν 2,9% του Α.Εγχ.Π.

Πρέπει να τονιστεί ότι η αναμενόμενη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος το 2005 οφείλεται κυρίως σε προσωρινά μέτρα τα οποία δεν θα επαναληφθούν μελλοντικά. Για το λόγο αυτό οι προσπάθειες για δημοσιονομική εξυγίανση, ιδιαίτερα για το κρίσιμο έτος του 2006 αλλά και αργότερα, πρέπει να εντατικοποιηθούν και να βασιστούν περισσότερο πάνω σε διαρθρωτικά μέτρα, όπως η συγκράτηση διάφορων κατηγοριών κρατικών δαπανών. Θα πρέπει επίσης να τονιστεί ότι η επιτυχής ένταξη της κυπριακής λίρας στο ΜΣΙ II καθώς και η πορεία μας προς τη ζώνη του ευρώ, όπως αυτή έχει επισφραγιστεί και από την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 2 Νοεμβρίου, 2005, υπαγορεύει εντατικοποίηση των προσπαθειών για δημοσιονομική εξυγίανση. Είναι αναγκαίο όπως γίνει ευρέως αντιληπτό ότι δεν υπάρχουν ούτε περιθώρια εφησυχασμού, αλλά ούτε και η πολυτέλεια για αναβολές ή καθυστερήσεις στη λήψη δύσκολων αποφάσεων. Με γνώμονα το ευρύτερο συμφέρον της οικονομίας αλλά και της κοινωνίας γενικότερα θα πρέπει μέσα στο δύσκολο, αυτή την περίοδο, πολιτικό κλίμα να ληφθούν οι ενδεδειγμένες αποφάσεις με μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα κριτήρια, όπως ακριβώς το απαιτούν οι ιστορικές περιστάσεις.

2.6 ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

Εμπόριο αγαθών

Ο Πίνακας 16 παρουσιάζει μια συνοπτική εικόνα του εμπορικού ισοζυγίου για τους πρώτους εννέα μήνες του 2005, στη βάση προκαταρκτικών στοιχείων από την Στατιστική Υπηρεσία. Πρέπει να σημειωθεί ότι, από το Μάιο, 2004, η συλλογή των στοιχείων που αφορούν το εμπόριο με χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδοκοινοτικό εμπόριο) γίνεται στη βάση νέας μεθοδολογίας, όπως αυτή καθορίστηκε από την Eurostat, για όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2005, οι συνολικές εισαγωγές παρουσίασαν επιβράδυνση, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 7,7%, σε αντίθεση με σημαντική αύξηση της τάξης του 12,6% που καταγράφηκε την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η επιβράδυνση των εισαγωγών οφείλεται, εν μέρει, στην προαναφερθείσα μείωση στις εισαγωγές αυτοκινήτων, αλλά και σε μείωση στις εισαγωγές ενδιάμεσων αγαθών και πρώτων υλών σε σχέση με το 2004. Αμφότερες οι εξελίξεις μπορεί να αποδοθούν σε επίδραση βάσης (base effect) λόγω των μεγάλων αυξήσεων που σημείωσαν πέρυσι αυτές οι κατηγορίες.

Οι συνολικές εξαγωγές κατέγραψαν σημαντική αύξηση της τάξης του 23,5% τους πρώτους εννέα μήνες του 2005, έναντι αύξησης 6,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2004, λόγω, κυρίως, της αύξησης των επανεξαγωγών.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω, το εμπορικό ισοζύγιο σε απόλυτους αριθμούς παρουσίασε μικρή επιδείνωση, αφού καταγράφηκε έλλειμμα

της τάξης των £1.583,9 εκατ. κατά τους πρώτους εννιά μήνες του 2005, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους £1.528,2 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Πέραν των προαναφερθέντων συνολικών στοιχείων, αναλυτικά στοιχεία είναι διαθέσιμα για τις εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών μέχρι το μήνα Αύγουστο. Τα στοιχεία του Αυγούστου και της περιόδου Ιανουαρίου – Αυγούστου, 2005, παρουσιάζονται στους πίνακες 15 και 16 του Παραρτήματος.

Την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου, 2005, οι συνολικές εισαγωγές αγαθών παρουσίασαν επιβράδυνση, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 5,8% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η παρατηρηθείσα επιβράδυνση οφείλεται κυρίως στη μείωση στις εισαγωγές αυτοκινήτων τις τάξης του 11,2% κατά την υπό εξέταση περίοδο. Η μείωση αυτή θεωρείται διορθωτική αφού ακολούθησε τη μεγάλη αύξηση του προηγούμενου έτους λόγω της μείωσης των φόρων εισαγωγής αυτοκινήτων το Νοέμβριο του 2003. Η μείωση των εισαγωγών αυτοκινήτων αντισταθμίζεται από τη σημαντική αύξηση στις εισαγωγές πετρελαιοειδών κατά 46,2% την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου, 2005, σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2004, μετά τις πολύ σημαντικές αυξήσεις στην τιμή του πετρελαίου διεθνώς.

Σε ό,τι αφορά τις εξαγωγές αγαθών, αυτές κατέγραψαν σημαντική αύξηση της τάξης 22,9% την περίοδο Ιανουαρίου – Αυγούστου, 2005, που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των επανεξαγωγών.

Τουρισμός

Όπως φαίνεται στον Πίνακα 17, οι αφίξεις τουριστών παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 4,8% τον Οκτώβριο, 2005, σε σύγκριση με αύξηση 2,6% τον αντίστοιχο μήνα του 2004. Για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2005 καταγράφηκε αύξηση της τάξης του 6,2% σε σύγκριση με αύξηση 2,9% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου.

Οι εισπράξεις από τον τουρισμό μειώθηκαν κατά 2,3% το Σεπτέμβριο, 2005, σε σύγκριση με μείωση 5,3% τον αντίστοιχο μήνα του 2004. Κατά τους πρώτους εννέα μήνες του 2005 καταγράφηκε αύξηση εσόδων της τάξης του 2,2% σε σύγκριση με μείωση 3,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2004.

Πίνακας 16**Στοιχεία εμπορικού ισοζυγίου**

(Λίρες Κύπρου, χιλιάδες)

Περίοδος	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ		ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ		ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	
	Συνολικές Εισαγωγές/Αφίξεις (cif)	Συνολικές Εξαγωγές/Αποστολές (fob)	Συνολικές Εισαγωγές (cif)	Συνολικές Εξαγωγές (fob)	Αφίξεις (cif)	Αποστολές (fob)
2000	2402,0	591,9	1140,9	364,5	1261,1	227,4
2001	2528,7	627,9	1208,8	376,5	1320,0	251,4
2002	2486,6	511,3	1140,9	240,9	1345,8	270,4
2003	2304,1	476,8	992,8	198,3	1311,3	278,5
2004						
Μάιος	169,0	56,3	47,0	14,2	122,0	42,1
Ιούνιος	225,1	47,3	70,6	16,4	154,5	30,9
Ιούλιος	221,2	45,5	66,8	16,4	154,4	29,1
Αύγουστος	197,6	35,7	65,1	11,7	132,4	24,0
Σεπτέμβριος	212,7	49,6	68,2	22,5	144,5	27,1
Οκτώβριος	238,2	55,7	56,6	24,3	181,6	31,5
Νοέμβριος	256,8	52,7	78,6	24,3	178,2	28,5
Δεκέμβριος	263,9	47,5	86,1	15,0	177,9	32,6
2005						
Ιανουάριος	193,1	43,3	62,9	14,4	130,2	29,0
Φεβρουάριος	209,0	46,8	76,5	18,1	132,5	28,7
Μάρτιος	255,2	61,3	74,0	22,8	181,2	38,5
Απρίλιος	223,6	50,6	78,1	19,0	145,4	31,7
Μάιος	238,6	56,2	74,5	16,8	164,1	39,4
Ιούνιος	235,3	57,0	85,3	20,1	149,9	36,8
Ιούλιος	237,1	55,5	78,6	19,6	158,5	35,9
Αυγουστος	215,2	50,3	64,5	18,2	150,7	32,1
Σεπτέμβριος (π)	261,2	63,3	92,8	16,3	168,4	47,0
Ιαν. - Σεπτ. 2003	1705,6	369,3	751,5	152,3	954,1	217,0
Ιαν. - Σεπτ. 2004	1920,3	392,1	700,4	139,0	1219,9	253,0
Ιαν. - Σεπτ. 2005 (π)	2068,2	484,3	687,2	165,2	1381,1	319,1
Μεταβολή 2004/2003	12,6	6,2	-6,8	-8,7	27,9	16,6
Μεταβολή 2005/2004	7,7	23,5	-1,9	18,8	13,2	26,1

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Σημείωση: Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη σύγκριση στοιχείων μετά το Μάιο 2004 με τα στοιχεία πριν από το Μάιο 2004 λόγω ορισμένων μεθοδολογικών αλλαγών με την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα στοιχεία δεν είναι απόλυτα συγκρίσιμα αφού τα στοιχεία που αναφέρονται τόσο στο Ενδοκοινοτικό Εμπόριο όσο και στο Εμπόριο με Τρίτες Χώρες πριν το Μάιο 2004 για τις αφίξεις/εισαγωγές αφορούν τη χώρα καταγωγής των αγαθών ως τον εμπορικό μας εταίρο και για τις αποστολές/εξαγωγές τη χώρα τελικού προορισμού. Αντίθετα τα στοιχεία του Ενδοκοινοτικού Εμπορίου μετά το Μάιο 2004 για τις αφίξεις αφορούν τη χώρα προέλευσης (εκφόρτωσης) ως τον εμπορικό μας εταίρο ενώ για τις αποστολές τη χώρα προορισμού. Το Ενδοκοινοτικό Εμπόριο αναφέρεται στις συναλλαγές αγαθών μεταξύ Κρατών Μελών, ενώ το εμπόριο με Τρίτες Χώρες αναφέρεται στις συναλλαγές αγαθών εκτός Κρατών Μελών. Αφίξη αγαθών` σημαίνει την είσοδο στην Κυπριακή Δημοκρατία εμπορευμάτων από άλλο Κράτος Μέλος της Ε.Ε. και "Αποστολή αγαθών" σημαίνει την έξοδο εμπορευμάτων από την Κυπριακή Δημοκρατία με προορισμό άλλο Κράτος Μέλος. Τα στοιχεία που αφορούν μη καθοριζόμενες χώρες και εδάφη και εφοδιασμό σκαφών πριν από το Μάιο 2004 περιλαμβάνονται στο εμπόριο με Τρίτες Χώρες.

Πηγή: ΣΥΚ

Ισοζύγιο πληρωμών

Στον Πίνακα 14 του Παραρτήματος παρουσιάζονται προκαταρκτικά στοιχεία που αφορούν το ισοζύγιο πληρωμών για το πρώτο εξάμηνο του 2005. Τα στοιχεία αυτά, που συλλέγονται από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, δείχνουν οριακή επιδείνωση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών σε απόλυτους ρυθμούς, εικόνα που αναμένεται να παρουσιάσει μικρή βελτίωση τα επόμενα τρίμηνα, εν μέρει λόγω της συνεχιζόμενης επιβράδυνσης στις εισαγωγές αγαθών και της θετικής πορείας του τουρισμού.

Το καθαρό πλεόνασμα του λογαριασμού υπηρεσιών έφθασε τα £685,9 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2005 σε σχέση με £742,0 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2004. Η διαφορά οφείλεται στην αρνητική πορεία επιμέρους τομέων.

Πιο συγκεκριμένα, το πλεόνασμα στο λογαριασμό ταξιδιωτικού (travel account) έφθασε τα £207,3 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2005 σε σχέση με πλεόνασμα της τάξης £263,7 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2004. Η εξέλιξη αυτή αντικατοπτρίζει την υποτονική πορεία των εσόδων από τον τουρισμό του πρώτου εξαμήνου σε συνάρτηση με τη

σημαντική αύξηση των ταξιδιών και των δαπανών των Κυπρίων τουριστών στο εξωτερικό. Αξίζει να σημειωθεί ότι η χρήση κυπριακών πιστωτικών καρτών στο εξωτερικό, που χρησιμοποιείται ως συναφής ένδειξη, παρουσιάζει ετήσια αύξηση της τάξης του 22,1% για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου, 2005, σε σχέση με αύξηση 8,8% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου.

Το πλεόνασμα από τις υπηρεσίες εκτός του τουρισμού έφθασε τα £478,6 εκατ. το πρώτο εξάμηνο του 2005 σε σχέση με £478,3 εκατ. το 2004. Θετική πορεία ακολουθούν οι τομείς των “μεταφορών” και “χρηματοοικονομικές υπηρεσίες”, ενώ ο τομέας “λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες” παρουσιάζει μείωση, λόγω της κατάργησης της υποβολής αίτησης από ξένες εταιρείες για έγκριση από την Κεντρική Τράπεζα, καθώς επίσης της μη καταβολής των σχετικών τελών σε δικηγόρους και λογιστές.

Πίνακας 17

Αφίξεις τουριστών⁽¹⁾
(αριθμός ατόμων)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	% μεταβολή 2003/2002	% μεταβολή 2004/2003	% μεταβολή 2005/2004
Ιανουάριος	63.553	64.214	54.067	59.529	56.504	58.894	10,1	-5,1	4,2
Φεβρουάριος	87.243	83.569	71.950	77.972	75.705	72.600	8,4	-2,9	-4,1
Μάρτιος	135.487	137.578	138.625	91.634	111.946	137.075	-33,9	22,2	22,4
Απρίλιος	221.785	237.228	180.481	169.891	191.251	183.561	-5,9	12,6	-4,0
Μάιος	299.355	324.901	279.070	231.527	261.646	284.132	-17,0	13,0	8,6
Ιούνιος	302.011	322.835	293.192	262.100	264.799	282.652	-10,6	1,0	6,7
Ιούλιος	362.299	373.385	327.404	318.143	305.978	338.972	-2,8	-3,8	10,8
Αύγουστος	356.686	371.536	301.724	325.390	305.926	336.587	7,8	-6,0	10,0
Σεπτέμβριος	329.964	329.400	306.731	287.358	303.506	302.833	-6,3	5,6	-0,2
Οκτώβριος	300.597	269.744	275.840	271.980	278.976	292.273	-1,4	2,6	4,8
Νοέμβριος	133.500	107.454	111.327	123.800	114.048		11,2	-7,9	
Δεκέμβριος	93.722	74.887	77.822	83.919	78.723		7,8	-6,2	
Ιαν.- Δεκ.	2.686.202	2.696.731	2.418.233	2.303.243	2.349.008		-4,8	2,0	
Ιαν.- Οκτ.	2.458.980	2.514.390	2.229.084	2.095.524	2.156.237	2.289.579	-6,0	2,9	6,2

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

¹ Δεν περιλαμβάνει τις αφίξεις ημερήσιων επισκεπτών.

Πίνακας 18

Εισπράξεις από τον τουρισμό⁽¹⁾
(εκατομμύρια λίρες)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	% μεταβολή 2004/2003	% μεταβολή 2005/2004
Ιανουάριος		24,9	21,6	25,6	21,8	20,7	-15,0	-5,0
Φεβρουάριος		29,1	28,9	31,4	25,4	23,5	-19,1	-7,5
Μάρτιος		49,7	59,1	37,8	42,1	47,6	11,2	13,2
Απρίλιος		89,9	77,0	67,1	72,1	62,0	7,4	-14,0
Μάιος		139,1	119,5	92,5	99,5	105,4	7,6	5,9
Ιούνιος	122,9	157,4	139,3	114,8	109,3	113,3	-4,8	3,7
Ιούλιος	162,7	192,0	160,7	152,4	135,11	140,1	-11,3	3,7
Αύγουστος	173,7	205,0	153,8	165,3	148,1	161,3	-10,4	8,9
Σεπτέμβριος	161,9	176,3	157,4	134,1	141,2	137,9	5,3	-2,3
Οκτώβριος	135,1	130,2	128,0	112,4	115,9		3,1	
Νοέμβριος	54,1	48,8	51,4	48,7	43,1		-11,5	
Δεκέμβριος	36,2	29,2	35,6	32,9	28,8		-12,4	
Ιαν.- Δεκ.		1.271,6	1.132,3	1.015,0	982,3		-3,2	
Ιαν.- Σεπ.		1.063,4	917,3	821,1	794,5	811,8	-3,2	2,2

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

¹ Δεν περιλαμβάνονται οι εισπράξεις από ημερήσιους επισκέπτες.

2.7. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2005 ΚΑΙ 2006

Ο ρυθμός μεγέθυνσης της κυπριακής οικονομίας το 2005 αναμένεται να περιοριστεί στα ίδια περίπου επίπεδα του 2004. Ο ρυθμός αύξησης της εγχώριας ζήτησης αναμένεται να επηρεαστεί από την επιβράδυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων πάγιου κεφαλαίου. Αντίθετα, μικρή άνοδο αναμένεται να σημειώσει η δημόσια κατανάλωση σε σύγκριση με μείωση το προηγούμενο έτος. Ταυτόχρονα, η εξωτερική ζήτηση αναμένεται να επιταχυνθεί, αντικατοπτρίζοντας, εν μέρει, τις σχετικά θετικές εξελίξεις στον τομέα του τουρισμού.

Όσον αφορά την αγορά εργασίας, η ανεργία αναμένεται να ανέλθει στο 3,8% το 2005, σε σύγκριση με 3,6% το 2004 λόγω, κυρίως, της αυξημένης παρουσίας ξένων εργατών στη Κύπρο, που προέρχονται κατά μεγάλο ποσοστό από χώρες της ΕΕ, αλλά και Τουρκοκυπρίων.

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, στον τομέα των δημόσιων οικονομικών αναμένεται για το 2005 ελαφρά μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος κάτω από το 2,9% του Α.Εγχ.Π., που ήταν αρχικός στόχος της κυβέρνησης, καθώς επίσης η έναρξη της καθοδικής πορείας του δημόσιου χρέους.

Το 2005 αναμένεται επίσης οριακή βελτίωση στο Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών σε σχέση με το έλλειμμα του 2004 που ανήλθε στο 5,8% του Α.Εγχ.Π. Πρέπει να σημειωθεί ότι η αναμενόμενη βελτίωση στο έλλειμμα εξαρτάται σημαντικά από την πορεία της τιμής του πετρελαίου για το υπόλοιπο του έτους. Η υπόθεση εργασίας που υιοθετήθηκε για ολόκληρο το 2005 σε ό,τι αφορά την τιμή του πετρελαίου είναι \$57 το βαρέλι.

Ο πληθωρισμός, με βάση τις ως τώρα εξελίξεις, αναμένεται να κυμανθεί γύρω στο 2,7% για ολόκληρο το 2005. Ένας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τον πληθωρισμό κατά το τρέχον έτος είναι φυσικά οι διεθνείς τιμές πετρελαίου. Σημειώνεται, όμως, ταυτόχρονα, ότι η μείωση στις ελεγχόμενες από το κράτος τιμές των φαρμακευτικών προϊόντων και η συνέχιση της πτώσης στις τιμές των τηλεπικοινωνιών επέδρασαν ανασταλτικά στον πληθωρισμό το 2005. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι κατηγορίες των εισαγόμενων και των βιομηχανικών προϊόντων, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, παρουσιάζουν υποτονική πορεία που θεωρείται ότι θα συνεχιστεί για το υπόλοιπο του έτους. Αυτό μπορεί να αποδοθεί, εν μέρει, στο σταδιακά αυξανόμενο ανταγωνισμό στα εισαγόμενα προϊόντα αλλά και στο εμπόριο γενικά μετά την ένταξη στην ΕΕ.

Για το 2006 προβλέπεται αύξηση του πραγματικού Α.Εγχ.Π παρόμοια με αυτή του 2005. Η εξωτερική ζήτηση θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην πορεία αυτή λόγω της αναμενόμενης βελτίωσης του διεθνούς περιβάλλοντος. Στην αγορά εργασίας η άνοδος του πραγματικού Α.Εγχ.Π αναμένεται να οδηγήσει σε σταθεροποίηση του ποσοστού των εγγεγραμμένων ανέργων στα ίδια περίπου επίπεδα, αν δεν διαφοροποιηθεί σημαντικά η αύξηση των ξένων εργατών στην Κύπρο.

Ο πληθωρισμός αναμένεται να κυμανθεί στα ίδια επίπεδα με το 2005 νοουμένου ότι δε θα διαφοροποιηθούν σημαντικά οι τιμές του πετρελαίου. Ενδεχόμενες σημαντικές αυξομειώσεις στις τιμές του μαύρου χρυσού θα οδηγήσουν σε ανάλογες διαφοροποιήσεις στο

ύψος του πληθωρισμού. Αποφασιστικής σημασίας στη διαμόρφωση του πληθωρισμού το 2006 θα έχει επίσης ο εντονότερος ανταγωνισμός μετά την ένταξη στην ΕΕ όπως φαίνεται να ίσχυσε το 2005.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα, σύμφωνα με το αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σύγκλισης του 2005 που εκτόνησε πρόσφατα το Υπουργείο Οικονομικών, αναμένεται να μειωθεί και να κυμανθεί στο 1,9% του Α.Εγχ.Π., ικανοποιώντας το αντίστοιχο κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Το Πρόγραμμα Σύγκλισης, ανάμεσα σε άλλα, στοχεύει στη συγκράτηση των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών και στη βελτίωση της αποδοτικότητας του φορολογικού συστήματος στην Κύπρο. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την υλοποίηση των

προβλέψεων της κυβέρνησης για το 2006, έτος εκλογών, θα πρέπει να επιδειχθεί ιδιαίτερη αποφασιστικότητα και επιμονή, ειδικότερα σε σχέση με τον περιορισμό των δαπανών. Το εγχείρημα όντως αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για την κυβέρνηση γιατί θα κρίνει σε μεγάλο βαθμό την πορεία μας προς τη ζώνη του ευρώ, αλλά και την εν γένει μετέπειτα πορεία και ευρωστία της κυπριακής οικονομίας.

Τέλος, το 2006 αναμένεται μικρή βελτίωση του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ως αποτέλεσμα, κυρίως, της αναμενόμενης περαιτέρω ανάκαμψης της τουριστικής ζήτησης, στα πλαίσια του εν γένει ευνοϊκότερου εξωτερικού περιβάλλοντος που αναμένεται.

3. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1**Νομισματικά μεγέθη και συνιστώσες**

(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες χιλιάδες)

	2004 Σεπτ.	2004 Οκτ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
Προσφορά χρήματος (M1)	1.413.632	1.396.985	1.639.274	1.679.998
Νόμισμα σε κυκλοφορία	489.016	475.766	534.198	518.122
Καταθέσεις όψεως	824.962	830.496	977.544	1.008.454
Καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	99.654	90.723	127.532	153.422
Δευτερογενής ρευστότητα	7.448.592	7.424.649	7.898.138	7.958.922
Καταθέσεις ταμιευτηρίου	309.400	305.501	335.298	337.548
Καταθέσεις προθεσμίας	6.597.327	6.553.291	6.686.983	6.720.535
Καταθέσεις σε ξένο νόμισμα	541.865	565.857	875.857	900.839
Συνολική προσφορά χρήματος (M2)	8.862.224	8.821.634	9.537.412	9.638.920
Καθαρά συναλλαγματικά διαθέσιμα	1.093.590	1.069.731	1.698.726	1.762.732
Πιστώσεις προς τον ιδιωτικό τομέα	8.601.932	8.602.770	9.031.955	9.045.824
από τις οποίες σε ξένο νόμισμα	875.179	882.846	1.067.946	1.105.413
Πιστώσεις προς το δημόσιο τομέα	1.930.889	1.952.429	1.975.967	1.984.638
Αταξινόμητα στοιχεία	-2.764.187	-2.803.296	-3.169.236	-3.154.274

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

Πίνακας 2**Τραπεζικές πιστώσεις κατά κατηγορία⁽¹⁾**

(υπόλοιπα τέλος περιόδου, Κυπριακές λίρες χιλιάδες)

	2004 Σεπτ.	2004 Οκτ.	2005 Σεπτ.	2005 Οκτ.
Δημόσια Ιδρύματα και Οργανισμοί ⁽²⁾	278.319	280.602	299.730	300.920
Γεωργία	115.598	114.935	113.125	104.290
Μεταλλεία	26.602	26.915	28.544	28.397
Μεταποίηση	523.717	528.728	530.045	519.230
Μεταφορές και Επικοινωνίες	115.948	109.609	90.955	90.365
Εξωτερικό και Εγχώριο Εμπόριο	1.561.909	1.548.623	1.527.506	1.531.533
Κτήρια και Κατασκευές	1.512.206	1.521.482	1.651.156	1.662.929
Τουρισμός	849.625	845.268	831.645	824.796
Προσωπικά και Επαγγελματικά Δάνεια	4.014.090	4.088.820	4.488.331	4.510.513
Προεξοφλήσεις Συναλλαγματικών: Εσωτερικού	2.814	2.975	2.384	2.456
Εξωτερικού	2.131	2.237	1.702	1.562
Σύνολο	9.002.959	9.070.194	9.565.123	9.576.991

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(1) Αναφέρονται στα δάνεια προς κατοίκους και μη κατοίκους Κύπρου, σε εγχώριο και ξένο νόμισμα.

(2) Περιλαμβάνει και δάνεια προς την Κυβέρνηση.

Πίνακας 3

Βασικά Επιτόκια

(ως ποσοστά % ετησίως)

Ημερομηνία απόφασης νομισματικής πολιτικής	Διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων	Πράξεις ανοικτής αγοράς			Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης	
		Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης		Πράξεις απορρόφησης ρευστότητας		
		Πράξεις με συμφωνία επαναγοράς (repos)	Πράξεις με συμφωνία επαναπώλησης (reverse repos)	Πράξεις αποδοχής καταθέσεων (depos) ⁽¹⁾		
		Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς	Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς	Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς		
2001	10 Αυγ.	3,50	5,00	5,00	-	6,50
	18 Σεπτ.	3,00	4,50	4,50	-	6,00
	02 Νοεμ.	2,50	4,00	4,00	4,00	5,50
2002	13 Δεκ.	2,50	3,75	3,75	3,75	5,00
2003	04 Απρ.	2,50	3,50	3,50	3,50	4,50
2004	30 Απρ.	3,50	4,50	4,50	4,50	5,50
2005	25 Φεβρ.	3,25	4,25	4,25	4,25	5,25
	20 Μαΐου	2,75	3,75	3,75	3,75	4,75
	09 Ιουν.	2,25	3,25	3,25	3,25	4,25

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Η πρώτη πράξη αποδοχής καταθέσεων διενεργήθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2001 με μέγιστο επιτόκιο προσφοράς 4,50.

Πίνακας 4

Πράξεις ανοικτής αγοράς που διενεργούνται μέσω δημοπρασίας

Πράξεις απορρόφησης ρευστότητας⁽¹⁾

(εκατ. Λίρες Κύπρου, επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως)

Ημερομηνία διακανονισμού	Προσφορές (ποσό)	Κατανομή (ποσό)	Δημοπρασίες ανταγωνιστικού επιτοκίου				Διάρκεια σε ημέρες
			Μέγιστο επιτόκιο προσφοράς	Μέσο σταθμικό επιτόκιο κατανομής	Ελάχιστο επιτόκιο κατανομής	Μέγιστο επιτόκιο κατανομής	
2005 05 Μαΐου	101,0	50,0	4,25	3,84	3,83	3,85	14
19 Μαΐου	164,0	120,0	4,25	3,65	3,62	3,73	14
02 Ιουν.	223,0	140,0	3,75	3,23	3,00	3,74	7
09 Ιουν.	141,0	60,0	3,75	3,60	3,12	3,75	7
16 Ιουν.	88,5	30,0	3,25	2,60	2,60	2,60	14
30 Ιουν.	159,5	110,0	3,25	2,64	2,56	2,90	14
14 Ιουλ.	151,5	70,0	3,25	2,62	2,60	2,67	14
28 Ιουλ.	122,0	80,0	3,25	2,62	2,58	2,78	14
11 Αυγ.	122,0	80,0	3,25	2,69	2,65	2,72	14
25 Αυγ.	209,0	140,0	3,25	2,73	2,61	3,24	7
01 Σεπτ.	317,2	200,0	3,25	2,65	2,60	2,72	14
15 Σεπτ.	327,5	200,0	3,25	2,57	2,56	2,59	14
29 Σεπτ.	303,0	180,0	3,25	2,53	2,52	2,55	14
13 Οκτ.	290,0	200,0	3,25	3,22	2,58	3,25	14
27 Οκτ.	150,0	50,0	3,25	2,55	2,47	2,59	14
10 Νοεμ.	417,5	250,0	3,25	2,91	2,48	3,12	14
24 Νοεμ.	396,5	180,0	3,25	2,53	2,50	2,54	14

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου.

(1) Από τις 9 Οκτωβρίου 2001, διενεργούνται πράξεις ανοικτής αγοράς για την απορρόφηση ρευστότητας μέσω δημοπρασιών αποδοχής καταθέσεων (depos).

Πίνακας 5**Επιτόκια της χρηματαγοράς**

(ποσοστά % ετησίως, μέσοι όροι περιόδου)

	Κύπρος					Ευρωζώνη				
	Καταθέσεις μίας ημέρας	Καταθέσεις 2-7 ημέρες	Καταθέσεις ενός μηνός	Καταθέσεις 1-6 μήνες	Καταθέσεις 6-12 μήνες	Καταθέσεις μίας ημέρας (EONIA)	Καταθέσεις ενός μηνός (EURIBOR)	Καταθέσεις 3 μηνών (EURIBOR)	Καταθέσεις 6 μηνών (EURIBOR)	Καταθέσεις 12 μηνών (EURIBOR)
2004 Σεπτ.	4,11	4,39	4,56	5,33	5,50	2,05	2,08	2,12	2,20	2,38
Οκτ.	4,10	4,45	4,69	-	-	2,11	2,09	2,15	2,19	2,32
Νοέμ.	4,20	4,44	4,83	5,38	-	2,09	2,11	2,17	2,22	2,33
Δεκ.	4,73	4,82	5,00	5,55	-	2,05	2,17	2,17	2,21	2,30
2005 Ιαν.	4,25	4,42	4,83	4,44	-	2,08	2,11	2,15	2,19	2,31
Φεβρ.	4,38	4,53	4,60	-	5,18	2,06	2,10	2,14	2,18	2,31
Μάρτ.	4,16	4,43	4,63	4,89	5,15	2,06	2,10	2,14	2,19	2,34
Απρ.	3,83	4,14	4,55	-	5,15	2,08	2,10	2,14	2,17	2,27
Μάιος	3,47	4,10	-	4,30	5,10	2,07	2,10	2,13	2,14	2,19
Ιούν.	3,11	3,49	3,31	3,75	-	2,06	2,10	2,11	2,11	2,10
Ιούλ.	2,70	3,12	2,85	3,44	-	2,07	2,11	2,12	2,13	2,17
Αύγ.	2,75	3,01	2,90	-	4,10	2,06	2,11	2,13	2,16	2,22
Σεπτ.	2,55	2,91	2,83	-	-	2,09	2,12	2,14	2,17	2,22
Οκτ.	2,85	2,99	2,87	3,98	-					

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Πίνακας 6

Τραπεζικά επιτόκια^(1,2)

(ποσοστά % ετησίως)

	Δανειστικά επιτόκια					Επιτόκια καταθέσεων		
	Επιχειρήσεις: παρατράβηγμα εντός ορίων	Επιχειρήσεις: δάνεια με εξασφάλιση	Προσωπικά δάνεια με εξασφάλιση	Στεγαστικά: με ασφάλεια ζωής	Πιστωτικές κάρτες	Τρεχούμενοι λογαριασμοί	Καταθέσεις με προειδοποίηση 3 μηνών-πάνω από ΛΚ5000	Καταθέσεις προθεσμίας ενός χρόνου - πάνω από ΛΚ5000
2003 Οκτ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,44	3,35	3,50
Νοέμ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,42	3,35	3,48
Δεκ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,44	3,35	3,45
2004 Ιαν.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,44	3,35	3,43
Φεβρ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,45	3,35	3,42
Μάρτ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,44	3,35	3,43
Απρ.	6,92	6,90	7,53	6,30	10,50	0,42	3,35	3,40
Μάιος	7,92	7,90	8,53	7,30	11,50	0,69	4,41	3,88
Ιούν.	7,92	7,90	8,53	7,30	11,50	0,66	4,42	4,04
Ιούλ.	7,92	7,90	8,53	7,30	11,50	0,66	4,43	4,08
Αύγ.	7,92	7,90	8,53	7,30	11,50	0,67	4,61	4,11
Σεπτ.	7,92	7,92	8,55	7,30	11,50	0,66	4,44	4,14
Οκτ.	7,92	7,92	8,55	7,30	11,50	0,66	4,44	4,18
Νοέμ.	7,92	7,92	8,55	7,30	11,50	0,64	4,44	4,21
Δεκ.	7,92	7,92	8,55	7,30	11,50	0,63	4,44	4,21
2005 Ιαν.	7,92	7,92	8,55	7,30	11,50	0,66	4,47	4,32
Φεβρ.	7,90	7,91	8,60	7,30	11,67	0,67	4,39	4,36
Μάρτ.	7,61	7,63	8,38	6,76	11,83	0,65	4,37	4,38
Απρ.	7,61	7,63	8,38	6,76	11,75	0,64	4,30	4,38
Μάιος	7,18	7,20	7,97	6,33	11,83	0,55	4,04	4,07
Ιούν.	6,69	6,70	7,58	5,76	12,00	0,39	3,47	3,88
Ιούλ.	6,69	6,70	7,47	5,76	12,00	0,42	3,47	3,85
Αύγ.	6,70	6,69	7,49	5,74	12,00	0,45	3,47	3,82
Σεπτ.	6,69	6,69	7,49	5,74	12,00	0,46	3,47	3,79
Οκτ.	6,69	6,68	7,29	5,74	12,00	0,47	3,47	3,75

Πηγή: Εγχώριες τράπεζες.

(1) Τα επιτόκια αναφέρονται στα ισχύοντα τέλος του μήνα.

(2) Τα στοιχεία αναφέρονται στο μέσο όρο των αντιπροσωπευτικών επιτοκίων όπως αυτά έχουν υποδειχθεί από τις τρεις μεγαλύτερες τράπεζες.

Πίνακας 7

Ευρωπαϊκά επιτόκια των Νομισματικών Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (NXI)

(επιτόκια ως ποσοστά % ετησίως για υπόλοιπα στο τέλος περιόδου)

1. Επιτόκια καταθέσεων σε ευρώ από κατοίκους της Ευρωζώνης

	Καταθέσεις από νοικοκυριά					Καταθέσεις από μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις		
	Μίας νύχτας	Με συμφωνημένη λήξη		Με προειδοποίηση ⁽¹⁾		Μίας νύχτας	Με συμφωνημένη λήξη	
		Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια	Μέχρι 3 μήνες	Πάνω από 3 μήνες		Μέχρι 2 χρόνια	Πάνω από 2 χρόνια
2004 Αύγ.	0,72	1,90	3,24	1,95	2,53	0,87	2,10	3,99
Σεπτ.	0,72	1,90	3,22	2,00	2,52	0,90	2,12	3,97
Οκτ.	0,72	1,90	3,27	2,00	2,52	0,89	2,10	3,89
Νοέμ.	0,73	1,90	3,26	2,01	2,51	0,90	2,12	3,86
Δεκ.	0,73	1,92	3,24	2,00	2,52	0,90	2,16	3,77
2005 Ιαν.	0,74	1,91	3,23	1,98	2,49	0,93	2,12	3,73
Φεβρ.	0,74	1,92	3,26	1,97	2,49	0,93	2,11	3,70
Μάρτ.	0,74	1,92	3,22	1,96	2,47	0,94	2,09	3,70
Απρ.	0,74	1,93	3,22	1,95	2,45	0,95	2,10	3,57
Μάιος	0,75	1,92	3,19	1,97	2,43	0,95	2,10	3,50
Ιούν.	0,69	1,92	3,22	2,17	2,38	0,91	2,11	3,55
Ιούλ.	0,68	1,91	3,18	2,15	2,34	0,94	2,11	3,50

2. Επιτόκια δανεισμού σε ευρώ προς κατοίκους της Ευρωζώνης

	Δάνεια προς νοικοκυριά						Δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις		
	Οικιστικά με λήξη			Καταναλωτικά και άλλα δάνεια με λήξη			Με λήξη		
	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια	Μέχρι 1 χρόνο	Πάνω από 1 χρόνο και μέχρι 5 χρόνια	Πάνω από 5 χρόνια
2004 Αύγ.	4,81	4,61	4,91	8,17	7,06	5,86	4,42	3,97	4,51
Σεπτ.	4,82	4,58	4,90	8,06	7,13	5,85	4,45	3,99	4,52
Οκτ.	4,69	4,54	4,88	8,05	7,07	5,80	4,41	3,97	4,48
Νοέμ.	4,67	4,52	4,86	7,94	6,98	5,82	4,40	3,96	4,48
Δεκ.	4,78	4,50	4,83	7,94	7,00	5,80	4,34	3,97	4,44
2005 Ιαν.	4,78	4,45	4,79	8,07	6,97	5,77	4,41	3,90	4,41
Φεβρ.	4,74	4,45	4,76	8,07	7,03	5,76	4,39	3,92	4,46
Μάρτ.	4,75	4,41	4,78	8,08	6,97	5,77	4,38	3,91	4,40
Απρ.	4,69	4,38	4,74	8,02	6,94	5,76	4,34	3,86	4,37
Μάιος	4,63	4,36	4,71	8,00	6,87	5,74	4,33	3,85	4,35
Ιούν.	4,63	4,33	4,67	7,92	6,93	5,72	4,32	3,85	4,35
Ιούλ.	4,58	4,29	4,64	7,89	6,86	5,70	4,30	3,82	4,29

Πηγή: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

(1) Σε αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται και οι μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις λόγω μηδανίων καταθετικών υπολοίπων τους σε σύγκριση με τις καταθέσεις από νοικοκυριά.

Πίνακας 8 Ανακοινώσεις επιτοκίων 2005

	Ιαν.	Φεβρ.	Μάρτ.	Απρ.	Μάιος	Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.	Νοέμ.	Δεκ.
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ⁽¹⁾	13 2,00	3 2,00	3 2,00	7 2,00	4 2,00	2 2,00	7 2,00	4 2,00	1 2,00	6 2,00	3 2,00	1
Τράπεζα της Αγγλίας ⁽²⁾	13 4,75	10 4,75	10 4,75	7 4,75	9 4,75	9 4,75	7 4,75	4 4,50	8 4,50	6 4,50	10 4,50	8
Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ ⁽³⁾		1/2 2,50	22 2,75		3 3,00	29/30 3,25		9 3,50	20 3,75		1 4,00	13
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ⁽⁴⁾	14 5,50	25 5,25		8 5,25	20 4,75	9 4,25	8 4,25		2 4,25	21 4,25		2

(έκτακτη
συνεδρία)

(1) Ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης.

(2) Repo rate.

(3) Federal funds rate.

(4) Διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης.

Πίνακας 9**Ποσοστιαία Μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)**

2002 - 2005

				Ανά τρίμηνο			Οκτ. 2004/ 2003	Σεπτ. 2005/ 2004	Οκτ. 2005/ 2004	Ιαν.- Οκτ. 2004/ 2003	Ιαν.- Σεπτ. 2005/ 2004	Ιαν.- Οκτ. 2005/ 2004	Στάθμιση 1998=100
	2002	2003	2004	2005 I	2005 II	2005 III							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,81	4,14	2,28	2,88	2,41	2,32	2,54	2,93	3,07	2,02	2,54	2,59	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4,35	7,30	5,03	3,81	3,25	4,29	5,80	5,70	5,28	4,73	3,78	3,93	36,69
A.1 Γεωργικά	1,79	4,54	3,32	2,82	-2,22	2,19	1,75	6,62	6,91	2,67	0,93	1,53	7,93
A.2 Βιομηχανικά	5,62	7,90	6,09	4,33	4,38	4,17	7,52	4,73	3,97	5,94	4,30	4,26	27,24
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	4,55	6,46	3,36	1,87	1,57	0,44	3,16	0,46	-0,01	3,36	1,29	1,16	22,91
A.2.2 κάπνισμα και γαράεριο	10,57	14,16	17,18	13,59	14,96	16,94	25,56	19,36	17,49	16,40	15,16	15,40	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός	-2,26	10,20	-3,13	0,27	8,78	14,59	-2,46	16,38	19,01	-3,88	7,88	9,00	1,52
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-1,69	-2,38	-5,55	-2,23	-2,60	-3,36	-6,39	-3,24	-1,96	-6,06	-2,73	-2,65	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	-5,07	-8,31	-13,65	-1,81	-2,61	-3,71	-14,76	-3,15	-1,92	-14,99	-2,71	-2,63	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	0,85	1,81	-0,39	-2,46	-2,59	-3,16	-1,08	-3,29	-1,97	-0,26	-2,74	-2,66	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3,67	4,38	3,23	4,13	3,69	2,74	3,44	2,81	2,97	3,14	3,52	3,46	41,11
Εναρμονισμένος ΔΤΚ	2,8	4,0	1,9	2,5	2,1	1,6	2,0	2,1	2,2	1,6	2,1	2,1	
Δομικός Πληθωρισμός	2,5	2,5	2,5	2,4	1,5	1,0	2,6	1,1	1,4	2,4	1,9	1,8	
Πληθωρισμός Ευρωζώνης	2,3	2,1	2,1	2,0	2,1	2,3	2,3	2,5		2,1	2,1		

Πηγή : ΣΥΚ

Πίνακας 10

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά οικονομική κατηγορία (%)

2002 - 2005

				Ανά τρίμηνο			Οκτ. 2004/2003	Σεπτ. 2005/2004	Οκτ. 2005/2004	Ιαν.-Οκτ. 2004/2003	Ιαν.-Σεπτ. 2005/2004	Ιαν.-Οκτ. 2005/2004	Στάθμιση 1998=100
	2002	2003	2004	2005 I	2005 II	2005 III							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,81	4,14	2,28	2,88	2,41	2,32	2,54	2,93	3,07	2,02	2,54	2,59	100,00
A ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1,64	2,79	1,98	1,52	1,31	1,73	2,30	2,30	2,16	1,86	1,52	1,58	36,69
A.1 Γεωργικά	0,15	0,37	0,27	0,24	-0,18	0,18	0,14	0,53	0,56	0,22	0,08	0,13	7,93
A.2 Βιομηχανικά	1,53	2,22	1,77	1,28	1,32	1,26	2,21	1,44	1,22	1,72	1,29	1,28	27,24
A.2.1 βιομηχανικά, μη πετρελαιοειδή	1,02	1,47	0,78	0,44	0,37	0,10	0,75	0,11	0,00	0,78	0,30	0,27	22,91
A.2.2 καύσιμα και υγραέριο	0,51	0,74	0,99	0,84	0,95	1,15	1,46	1,33	1,22	0,94	0,98	1,01	4,33
A.3 Ηλεκτρισμός	-0,05	0,20	-0,07	0,00	0,17	0,29	-0,05	0,33	0,38	-0,08	0,15	0,19	1,52
B ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	-0,35	-0,48	-1,04	-0,39	-0,45	-0,58	-1,19	-0,56	-0,33	-1,15	-0,48	-0,46	22,20
B.1 Μηχανοκίνητα Οχήματα	-0,46	-0,69	-1,00	-0,11	-0,16	-0,23	-1,07	-0,19	-0,12	-1,12	-0,17	-0,16	9,43
B.2 Άλλα Εισαγόμενα	0,10	0,21	-0,04	-0,28	-0,29	-0,35	-0,12	-0,37	-0,22	-0,03	-0,31	-0,30	12,77
Γ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1,52	1,83	1,35	1,75	1,55	1,17	1,44	1,19	1,25	1,31	1,49	1,47	41,11

Πηγή: ΣΥΚ

Πίνακας 11**Ποσοστιαία μεταβολή Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)**

2002 – 2005

	Ετήσια			Ανά τρίμηνο			Οκτ. 2004/ 2003	Σεπτ. 2005/ 2004	Οκτ. 2005/ 2004	Ιαν. - Οκτ. 2004/ 2003	Ιαν.- Σεπτ. 2005/ 2004	Ιαν.- Οκτ. 2005/ 2004	Στάθμιση 1998=100
	2002	2003	2004	2005 I	2005 II	2005 III							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,81	4,14	2,28	2,88	2,41	2,31	2,54	2,93	3,07	2,02	2,54	2,59	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	4,58	5,11	3,97	2,57	0,06	1,50	3,05	3,61	3,88	3,79	1,38	1,63	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	13,32	24,22	10,57	1,44	0,79	-0,72	2,52	-0,68	-1,05	12,27	0,50	0,35	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-3,46	1,19	-0,79	-2,40	-0,67	-4,49	1,43	-4,11	-3,74	-1,19	-2,52	-2,64	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	4,08	5,04	4,19	4,72	5,35	5,59	4,92	6,17	6,34	3,94	5,22	5,33	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	0,81	3,59	-0,45	0,30	0,26	1,43	-0,12	0,86	0,80	-0,63	0,66	0,68	7,08
Υγεία	4,70	5,66	3,72	2,09	0,47	-0,08	3,34	-0,28	-0,51	3,65	0,83	0,69	4,92
Μεταφορές	0,39	0,35	-3,06	3,38	3,28	3,93	-1,42	5,41	5,38	-4,02	3,53	3,72	17,42
Επικοινωνίες	-8,81	-7,16	-8,48	-9,87	-7,56	-11,52	-11,11	-12,46	-12,39	-8,02	-9,65	-9,93	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	2,20	3,55	2,26	2,42	2,50	0,00	2,82	-0,77	-0,70	2,12	1,64	1,41	5,88
Εκπαίδευση	5,71	4,02	3,96	5,60	5,60	5,32	5,32	4,75	4,51	3,63	5,51	5,41	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	3,97	5,31	4,69	4,95	3,67	2,39	5,14	2,01	2,59	4,53	3,67	3,56	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	5,49	5,50	5,16	4,53	4,17	2,86	4,80	2,51	3,51	5,20	3,85	3,82	5,04

Πηγή: ΣΥΚ

Πίνακας 12

Σταθμισμένη επίδραση στη συνολική μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή ανά κατηγορία προϊόντων (%)
2002 – 2005

	Ετήσια			Ανά τρίμηνο			Οκτ. 2004/ 2003	Σεπτ. 2005/ 2004	Οκτ. 2005/ 2004	Ιαν.- Οκτ. 2004/ 2003	Ιαν.- Σεπτ. 2005/ 2004	Ιαν.- Οκτ. 2005/ 2004	Στάθμιση 1998=100
	2002	2003	2004	2005 I	2005 II	2005 III							
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	2,81	4,14	2,28	2,88	2,41	2,31	2,54	2,93	3,07	2,02	2,54	2,59	100,00
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	0,86	0,97	0,76	0,51	0,01	0,29	0,58	0,70	0,74	0,73	0,27	0,32	18,20
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	0,27	0,54	0,28	0,04	0,02	-0,02	0,07	-0,02	-0,03	0,32	0,01	0,01	1,78
Ένδυση και υπόδηση	-0,25	0,08	-0,05	-0,15	-0,05	-0,27	0,10	-0,26	-0,26	-0,08	-0,15	-0,16	8,22
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	0,88	1,10	0,93	1,06	1,20	1,27	1,08	1,40	1,43	0,87	1,18	1,20	21,27
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	0,05	0,23	-0,03	0,02	0,02	0,09	-0,01	0,05	0,05	-0,04	0,04	0,04	7,08
Υγεία	0,25	0,30	0,20	0,12	0,03	0,00	0,18	-0,02	-0,03	0,20	0,05	0,04	4,92
Μεταφορές	0,07	0,06	-0,51	0,52	0,51	0,62	-0,23	0,85	0,84	-0,67	0,55	0,58	17,42
Επικοινωνίες	-0,13	-0,09	-0,10	-0,11	-0,08	-0,12	-0,13	-0,12	-0,12	-0,09	-0,10	-0,10	1,79
Αναψυχή και πολιτισμός	0,12	0,19	0,12	0,13	0,13	0,00	0,15	-0,04	-0,04	0,11	0,09	0,08	5,88
Εκπαίδευση	0,14	0,10	0,10	0,15	0,14	0,14	0,14	0,12	0,12	0,09	0,14	0,14	2,33
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	0,26	0,35	0,31	0,34	0,25	0,17	0,34	0,14	0,18	0,30	0,25	0,24	6,07
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	0,28	0,29	0,28	0,25	0,23	0,16	0,26	0,14	0,19	0,28	0,21	0,21	5,04

Πηγή: ΣΥΚ

Πίνακας 13**Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου: Αγορές και πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους⁽¹⁾**

(χιλιάδες λίρες)

Γεωγραφική προέλευση μη κατοίκων Κύπρου	Αγορές εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου							Πωλήσεις εισηγμένων μετοχών από μη κατοίκους Κύπρου						
	2003	2004	2005					2003	2004	2005				
			Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.			Ιούν.	Ιούλ.	Αύγ.	Σεπτ.	Οκτ.
ΕΥΡΩΠΗ	5.014,2	7.416,2	92,3	94,5	189,1	770,8	704,2	1.199,3	3.938,7	82,9	255,5	220,2	266,1	389,9
ΕΕ-25	4.977,4	6.064,4	50,4	64,4	155,0	734,0	651,3	1.149,8	3.710,1	54,2	225,1	181,8	197,2	342,0
Ελλάδα	4.101,0	5.519,5	41,2	46,9	125,4	331,7	628,1	879,3	3.328,1	42,6	158,2	139,0	172,3	168,5
Ηνωμένο Βασίλειο	678,7	265,2	5,8	6,2	18,5	125,2	11,4	216,1	182,5	11,6	29,9	35,0	3,5	1,2
Άλλες ευρωπαϊκές χώρες	36,8	1.351,8	42,0	30,1	34,1	36,8	52,9	49,5	228,6	28,6	30,4	38,3	68,9	47,8
Ρωσία	17,9	1.131,5	25,1	18,1	22,5	21,9	39,3	3,5	59,3	11,7	4,8	31,1	30,6	36,1
ΑΦΡΙΚΗ	284,1	415,8	5,3	4,4	0,0	0,0	3,9	17,1	295,7	2,3	2,7	0,3	10,3	1,7
Βορειοαφρικανικές χώρες	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0
Άλλες αφρικανικές χώρες	284,1	414,9	5,3	4,4	0,0	0,0	3,9	17,1	295,7	2,3	0,9	0,3	10,3	1,7
Νότια Αφρική	0,5	56,7	0,0	2,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,2	0,0
ΑΜΕΡΙΚΗ	303,0	888,6	0,0	0,0	15,9	95,9	51,5	21,6	1.643,7	33,2	0,0	36,0	115,8	34,7
Βόρεια Αμερική	129,7	635,6	0,0	0,0	0,0	1,6	8,7	3,7	80,0	0,0	0,0	7,2	0,0	6,4
Ηνωμένες Πολιτείες	125,7	634,9	0,0	0,0	0,0	0,0	8,7	3,7	28,7	0,0	0,0	7,2	0,0	6,4
Καναδάς	4,0	0,7	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	0,0	51,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Κεντρική Αμερική	173,3	253,0	0,0	0,0	15,9	94,3	42,8	18,0	1.563,7	33,2	0,0	28,8	115,8	28,3
Νότια Αμερική	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΑΣΙΑ	24,1	61,7	7,4	13,3	162,0	11,5	3,0	14,6	12,2	20,1	49,2	11,7	14,5	23,8
Δυτική Ασία	23,3	17,0	6,0	12,8	159,7	9,7	3,0	14,6	12,2	0,0	45,0	11,7	14,5	0,9
Άλλες ασιατικές χώρες	0,8	44,8	1,4	0,5	2,3	1,8	0,0	0,0	0,0	20,1	4,2	0,0	0,0	22,9
ΩΚΕΑΝΙΑ	26,8	18,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Σύνολο	5.652,2	8.800,8	105,1	112,2	367,0	878,2	762,5	1.252,6	5.898,5	138,5	307,4	268,2	406,8	450,2

Πηγή: Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

(1) Συμπεριλαμβάνονται οι μετοχές εντός και εκτός του κεντρικού αποθετηρίου αξιών.

Πίνακας 14

Ισοζύγιο πληρωμών

(εκατομμύρια ΛΚ)

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	2004 (Ετήσια) (Προκατ.)			2004 (1 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2004 (2 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2005 (1 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)			2005 (2 ^ο τρίμηνο) (Προκατ.)		
	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ	ΠΙΣΤΩΣΗ	ΧΡΕΩΣΗ	ΚΑΘΑΡΟ ΠΟΣΟ
ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	4.038,1	4.454,4	-416,3	764,3	906,9	-142,6	1.014,4	1.067,6	-53,3	827,3	1.066,3	-239,0	1.081,7	1.059,8	22,0
Αγαθά, υπηρεσίες και εισοδήματα	3.760,1	4.259,7	-499,6	717,6	874,1	-156,5	938,4	1.018,8	-80,4	749,2	1.034,5	-285,3	1.014,5	1.010,8	3,8
Αγαθά και υπηρεσίες	3.458,6	3.673,0	-214,4	676,5	810,5	-134,0	898,7	927,7	-28,9	683,7	916,2	-232,6	936,4	951,8	-15,4
Αγαθά	541,0	2.440,3	-1.899,3	109,9	526,6	-416,8	147,7	655,8	-508,1	151,6	591,8	-440,2	164,6	639,0	-474,5
Υπηρεσίες	2.917,6	1.232,7	1.684,9	566,7	283,9	282,8	751,0	271,9	479,1	532,1	324,4	207,7	771,8	312,7	459,1
Μεταφορές	676,6	523,1	153,5	149,8	130,9	18,9	170,5	129,6	40,9	152,7	146,3	6,4	187,5	147,1	40,4
Θαλάσσιες μεταφορές	499,2	307,8	191,4	114,4	83,6	30,8	130,6	70,9	59,8	119,0	103,0	16,0	135,6	93,4	42,1
Αεροπορικές μεταφορές	168,6	205,4	-36,8	31,0	45,9	-14,9	37,9	55,9	-18,0	33,0	42,3	-9,2	51,1	52,5	-1,5
Λοιπές μεταφορές	8,8	9,9	-1,1	4,4	1,4	3,0	1,9	2,8	-0,9	0,7	1,1	-0,4	0,9	1,2	-0,3
Ταξιδιωτικό	1.054,4	378,2	676,2	107,6	78,3	29,3	298,8	65,5	233,4	104,9	100,9	4,0	296,6	92,8	203,8
Επαγγελματικά ταξίδια	56,0	13,3	42,7	11,9	3,4	8,5	16,1	4,1	12,0	0,9	1,8	-1,0	0,2	1,9	-1,7
Προσωπικά ταξίδια	998,4	364,8	633,6	95,7	74,9	20,8	282,8	61,4	221,4	104,0	99,1	5,0	296,5	90,9	205,6
Επικοινωνίες	16,5	36,6	-20,1	2,7	8,0	-5,3	4,2	6,9	-2,7	3,2	9,2	-6,0	2,1	10,3	-8,2
Κατασκευαστικές υπηρεσίες	68,4	6,9	61,5	25,7	1,2	24,4	18,4	0,9	17,6	20,2	0,7	19,5	20,4	0,9	19,5
Ασφάλειες	20,9	33,3	-12,4	3,5	9,5	-6,0	4,8	6,5	-1,6	4,4	9,1	-4,6	6,2	7,3	-1,1
Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες	104,6	46,8	57,8	24,9	6,4	18,5	22,7	10,3	12,4	29,2	12,0	17,1	28,2	6,9	21,3
Μηχανοργάνωση και πληροφόρηση	112,4	11,7	100,7	16,0	2,0	13,9	20,0	1,8	18,2	17,5	6,2	11,3	19,1	2,8	16,3
Πνευματικά δικαιώματα	8,3	25,0	-16,7	1,2	7,7	-6,5	2,8	5,7	-3,0	1,2	1,4	-0,1	0,1	1,0	-0,9
Λοιπές επιχειρηματικές υπηρεσίες	687,5	105,5	582,0	195,1	23,8	171,3	168,3	28,8	139,6	156,8	22,7	134,0	167,5	28,4	139,0
Προσωπικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές	11,6	22,7	-11,1	1,9	5,2	-3,2	2,4	5,8	-3,4	3,6	6,4	-2,8	3,6	6,7	-3,1
Υπηρεσίες δημοσίου π.δ.κ.α.	156,3	42,8	113,5	38,3	10,8	27,5	38,1	10,2	27,9	38,4	9,5	28,9	40,6	8,6	32,0
Εισοδήματα	301,5	586,7	-285,2	41,1	63,7	-22,6	39,7	91,1	-51,5	65,5	118,3	-52,8	78,1	59,0	19,1
Εισοδήματα από εργασία	14,3	79,2	-64,9	3,1	10,8	-7,8	3,3	11,1	-7,8	3,8	18,1	-14,3	3,4	13,7	-10,3
Εισοδήματα από επενδύσεις	287,2	507,6	-220,3	38,1	52,8	-14,8	36,3	80,0	-43,7	61,7	100,2	-38,5	74,8	45,3	29,4
Τρέχουσες μεταβιβάσεις	278,0	194,7	83,3	46,7	32,7	13,9	75,9	48,8	27,1	78,2	31,8	46,3	67,2	49,0	18,2
Γενική κυβέρνηση	85,9	61,3	24,6	3,8	0,5	3,3	28,0	11,9	16,1	32,1	0,9	31,2	29,0	15,6	13,5
Λοιποί τομείς	192,1	133,4	58,8	42,9	32,2	10,6	48,0	36,9	11,0	46,1	31,0	15,1	38,2	33,4	4,7
Κίνηση κεφαλαίων και χρηματοοικονομικές συναλλαγές			434,5			162,4			67,2			269,4			-52,6
Κίνηση κεφαλαίων	86,1	27,1	59,0	9,1	4,4	4,7	26,4	7,6	18,8	13,5	14,1	-0,5	14,5	5,9	8,6
Χρηματοοικονομικές συναλλαγές			375,5			157,7			48,4			269,9			-61,1
Άμεσες επενδύσεις			215,8			55,2			38,8			79,4			26,7
Κατοίκων Κύπρου στο εξωτερικό			-289,9			-15,7			-29,0			-44,2			-47,9
Μη κατοίκων στην Κύπρο			505,7			71,0			67,9			123,6			74,6
Επενδύσεις χαρτοφυλακίου			551,8			335,3			26,2			311,1			-32,3
Απαιτήσεις			-839,9			-118,7			-359,0			-132,4			-178,2
Υποχρεώσεις			1.391,7			454,0			385,2			443,5			145,9
Χρηματοοικονομικά παράγωγα			-21,2			-6,8			-2,2			-4,1			-3,5
Λοιπές επενδύσεις			-191,6			-305,1			84,4			-170,1			106,3
Απαιτήσεις			-1.383,9			-260,6			-282,1			-884,4			-39,0
Υποχρεώσεις			1.192,3			-44,5			366,5			714,3			145,3
Συναλλαγματικά διαθέσιμα			-179,3			79,1			-98,8			53,6			-158,3
ΚΑΘΑΡΑ ΛΑΘΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ			-18,2			-19,9			-13,9			-30,3			30,6

Σημείωση: Τα σύνολα μπορεί να μη δίνουν το άθροισμα των επί μέρους, εξαιτίας του στρογγυλέματος των αριθμών.

Πίνακας 15**Εισαγωγές (cif) κατά οικονομικό προορισμό**

	2004 Ετήσια Αξία (€ εκ.)	2004 Αύγ.	2005 Αύγ.	2004 Ιαν.-Αύγ.	2005 Ιαν.-Αύγ.	2004/2003 Ετήσια % μεταβολή	2005/2004 Αύγ. % μεταβολή	2005/2004 Ιαν.-Αύγ. % μεταβολή
Καταναλωτικά αγαθά	742,3	59,7	64,8	480,5	511,3	11,2	8,6	6,4
Άμεσης κατανάλωσης	438,2	38,3	40,5	285,4	311,8			
Μέσης διάρκειας	176,4	12,7	14,8	111,6	114,1			
Διάρκειας	127,6	8,7	9,5	83,4	85,4			
Ενδιάμεσα αγαθά - πρώτες ύλες	805,4	52,4	56,6	532,4	518,8	10,8	8,1	-2,6
Γεωργία	42,2	2,5	2,8	26,0	27,5			
Κατασκευές και μεταλλεία	185,7	11,4	11,7	121,9	117,8			
Μεταποίηση	462,9	28,8	33,4	308,9	299,7			
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	27,4	2,7	1,3	18,3	13,7			
Άλλοι τομείς της οικονομίας	87,1	6,9	7,5	57,3	60,1			
Κεφαλαιουχικά αγαθά	325,5	20,5	32,3	202,6	230,2	23,6	57,9	13,6
Γεωργία	9,4	0,5	0,8	6,5	5,1			
Κατασκευές και μεταλλεία	24,5	1,5	2,1	16,8	17,5			
Μεταποίηση	65,5	5,4	4,8	40,9	39,4			
Μεταφορές, αποθηκεύσεις και επικοινωνίες	104,7	4,6	16,3	55,6	93,4			
Άλλοι τομείς της οικονομίας	121,4	8,5	8,4	82,8	74,8			
Μεταφορικός εξοπλισμός και Ανταλλακτικά	452,2	33,7	33,8	292,3	259,7	38,3	0,3	-11,2
Από τα οποία:								
Αυτοκίνητα	360,9	24,2	20,3	190,3	170,1	50,1	-16,0	-10,6
Ανταλλακτικά	68,5	5,6	5,4	45,0	44,5			
Αεροσκάφη και ανταλλακτικά	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0			
Καύσιμα και λιπαντικά	320,0	30,6	26,6	181,0	264,7	41,1	-13,2	46,2
Μη ταξινομηθέντα	33,8	0,8	1,1	18,9	22,3			
Συνολικές εισαγωγές	2.679,3	197,6	215,2	1.707,6	1.807,0	16,3	8,9	5,8

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας 16

Εξαγωγές (fob) κατά οικονομική προέλευση

	2004 Ετήσια Αξία (€ εκ.)	2004 Αύγ.	2005 Αύγ.	2004 Ιαν.-Αύγ.	2005 Ιαν.-Αύγ.	2004/2003 Ετήσια % μεταβολή	2005/2004 Αύγ. % μεταβολή	2005/2004 Ιαν.-Αύγ. % μεταβολή
Γεωργικά προϊόντα (ακατέργαστα)	57,4	1,0	1,0	40,8	34,6	31,8	-2,8	-15,3
Από τα οποία:								
Πατάτες	16,0	0,0	0,0	15,2	10,7			
Άλλα λαχανικά, φρέσκα, κατεψυγμένα ή ξηρά	4,8	0,4	0,3	2,8	2,8			
Εσπεριδοειδή	22,3	0,0	0,0	17,0	16,4			
Ορυκτά και σχετικά βιομηχανικά προϊόντα	5,5	0,5	0,4	5,3	4,2	-18,1	-26,6	-20,7
Βιομηχανικά προϊόντα γεωργικής προέλευσης	34,1	2,6	3,7	22,1	30,9	4,2	39,1	39,5
Από τα οποία:								
Χαλλούμι	4,2	1,0	1,2	7,4	11,3			
Διατηρημένα φρούτα	0,6	0,1	0,0	0,3	0,3			
Χυμοί φρούτων και λαχανικών	4,9	0,3	0,4	3,2	3,4			
Μπίρα	0,7	0,1	0,1	0,5	0,7			
Κρασιά	5,2	0,2	0,5	3,5	4,0			
Κρέας	4,1	0,5	0,3	2,6	3,1			
Βιομηχανικά προϊόντα μεταποιητικής προέλευσης	132,1	7,6	8,8	89,3	88,5	10,0	16,0	-1,0
Από τα οποία:								
Τσιγάρα	11,9	0,4	0,9	7,1	7,1			
Τσιμέντο	3,3	0,2	0,7	2,2	2,3			
Φαρμακευτικά προϊόντα	49,6	2,3	2,8	31,5	32,5			
Προϊόντα από χαρτί	5,2	0,4	0,3	3,8	2,9			
Είδη ένδυσης	7,7	0,6	0,4	5,1	2,4			
Είδη υπόδησης	0,9	0,0	0,0	0,7	0,3			
Έπιπλα	4,2	0,4	0,0	3,0	3,3			
Μη ταξινομηθέντα	0,2	0,0	0,0	0,2	0,1			
Εγχώριες εξαγωγές	232,3	11,7	13,8	157,7	158,2	12,7	17,8	0,3
Επανεξαγωγές	273,4	18,7	23,0	156,5	196,6	21,9	23,0	25,6
Προμήθειες για πλοία και αεροπλάνα	42,4	5,3	13,5	28,3	66,2			
Συνολικές εξαγωγές	548,0	35,7	50,3	342,5	421,0	14,9	41,0	22,9

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία

Πίνακας 17**Κατάσταση Δημοσίων Οικονομικών (Κεντρική Κυβέρνηση) και Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων**

	Ιαν.-Σεπτ. 2005	Ιαν.-Σεπτ. 2004	Ιαν.-Σεπτ. 05/04
	(Κυπριακές λίρες εκατ.)		% Μεταβολή
Δημόσια Έσοδα και Χορηγίες	2093,6	1754,8	19,3
Άμεσοι Φόροι	576,4	393,9	46,3
Φόρος Εισοδήματος	325,5	269,9	20,6
Άλλοι Άμεσοι Φόροι	250,9	124,0	102,4
Έμμεσοι Φόροι	897,7	815,9	10,0
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	515,2	434,6	18,5
Φόροι Κατανάλωσης	255,8	243,8	4,9
Εισαγωγικοί Δασμοί	24,9	29,3	-15,1
Συνεισφορές στο Ταμείο Κοιν. Ασφαλίσεων	289,2	283,5	2,0
Μη Φορολογικά Έσοδα	265,4	209,8	26,5
Ξένες Χορηγίες	65,0	51,6	25,8
Δημόσιες Δαπάνες και Καθ. Δαν/μός	2074,1	1921,9	7,9
Τρέχουσες Δαπάνες	1951,7	1822,9	7,1
Αγαθά και Υπηρεσίες	136,4	147,9	-7,8
Μισθοί και Ημερομίσθια	570,1	548,7	3,9
Συντάξεις και Χορηγίες	124,2	120,3	3,2
Κοινωνικές Συντάξεις	20,3	19,6	3,7
Άλλες Τρέχουσες Πληρωμές*1	415,1	330,7	25,5
Μη ταξινομημένες δαπάνες*2	9,7	23,6	-58,7
Πληρωμές από το Ταμείο Κοιν. Ασφαλίσεων	346,9	323,4	7,2
Επιδοτήσεις	39,1	44,8	-12,8
Τόκοι	290,0	263,8	9,9
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	122,4	99,1	23,6
Επενδύσεις	122,4	99,1	23,6
Κεφαλαιουχικές Πληρωμές	0,0	0,0	0,0
Καθαρός Δανεισμός	0,0	0,0	0,0
Πλεόνασμα (+) / Έλλειμμα (-)	19,5	-167,1	
<i>Ως ποσοστό του ΑΕΠ</i>	<i>0,25</i>	<i>-2,29</i>	

Σημ.: Τα στοιχεία αφορούν την Κεντρική Κυβέρνηση και τα ταμεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ετοιμάζονται με βάση την ταμειακή μεθοδολογία (cash basis). Σημειώνεται συναφώς ότι δεν είναι ταυτόσημα με εκείνα που ετοιμάζονται και αποστέλλονται επισήμως από την Στατιστική Υπηρεσία στην Eurostat που αφορούν έλλειμμα του ευρύτερου δημόσιου τομέα και ετοιμάζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων (accrual basis).

*1 Συμπεριλαμβάνουν: Χορηγίες σε ημικρατικούς οργανισμούς, αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, συνταξιούχους, φοιτητές, παθόντες (ταμείο ανακουφίσεων παθόντων)

*2 Αναφέρεται μόνο στην αγορά αμυντικού εξοπλισμού

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, 2005 ©
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ISSN 1450 – 2623

Διεύθυνση:

Λεωφόρος Κέννεντυ 80
1076 Λευκωσία

Ταχυδρομική διεύθυνση:

Κύπρος
Τ.Θ. 25529
CY-1395 Λευκωσία

Τηλέφωνο:

Κύπρος
+357-22714434

Ιστοσελίδα:

<http://www.centralbank.gov.cy>

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο:

erdept@centralbank.gov.cy

Τηλεομοιότυπο:

+357-22378155

Τέλεξ:

2424, 2228

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

*Επιτρέπεται η αναπαραγωγή για εκπαιδευτικούς και μη εμπορικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή.
Διατίθεται σε μορφή PDF και WORD στο διαδίκτυο (www.centralbank.gov.cy/nqcontent.cfm?a_id=661).*

Η Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής (ΕΝΠ), η οποία ετοιμάζεται από το Τμήμα Οικονομικών Ερευνών της Κεντρικής Τράπεζας για την υποβοήθηση των συνεδριάσεων της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής, παρουσιάζει ανασκόπηση των πρόσφατων εγχώριων και διεθνών οικονομικών εξελίξεων.

Η έκδοση της ΕΝΠ στην ελληνική καθώς και οι στατιστικοί πίνακες της ΕΝΠ στην αγγλική διατίθενται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας την ημέρα της συνεδρίας της Επιτροπής, ενώ ολόκληρη η έκθεση της ΕΝΠ στην αγγλική τον επόμενο μήνα. Η εκτενής έκδοση της ΕΝΠ στην αγγλική διατίθεται επίσης σε έντυπη μορφή.